

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzetdir

İlham Əliyev

SƏS

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 138 (4637) 1 avqust 2014-cü il. "Əlincə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı. Qiyməti 40 qəpik

Azərbaycan mötəbər idman yarışlarına uğurla ev sahibliyi edən cazibədar məkandır

*Prezident İlham Əliyevin
Azərbaycan Milli Olimpiya
Komitəsinə rəhbərliyinin
17 ili tamam olur*

Səh 2

5

"Azərbaycanda bütün
dinlərin
nümayəndələrinin
hüquqları qorunur"

5

"Leyla Yunusun
Azərbaycanın milli
maraqlarına zidd mövqe
sərgilədiyi hər zaman
açıq-aşkar görünürdü"

6

Leyla Yunus ifşa
olundu

1 avqust 2014-cü il

Azərbaycan mötəbər idman yarışlarına uğurla ev sahibliyi edən cazibədar məkandır

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinə rəhbərliyinin 17 ili tamam olur

Prezident İlham Əliyevin Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinə rəhbərliyinin 17 ili tamam olur. Bu müddətdə Azərbaycan mötəbər beynəlxalq idman yarışlarına uğurla

ev sahibliyi edən cazibədar məkana və dünya idman ailəsinin nüfuzlu üzvünə çevrilib. Ölkəmizdə nəhəng idman infrastrukturu yaradılıb və bu proses bütün regionları əhatə etməkdədir. İdmançılarımızın beynəlxalq yarışlarda qazandıqları qələbələr sayı və sanbalı ilbəl artır. Bütün bu uğurlar Prezident İlham Əliyevin eyni zamanda Milli Olimpiya Komitəsinin rəhbəri kimi Azərbaycan idmanına göstərdiyi diqqət və qayğının nəticəsidir. 2003-cü ildən həyata keçirilən strategiyaya uyğun olaraq idman ölkədə dövlət siyasətinin prioritet istiqamətlərindən birinə çevrilib. Ölkəmizin idman statusunun daha da möhkəmləndirilməsi istiqamətində mühüm addımlar atılıb. Bu dövrün əsas xarakterik xüsusiyyəti geniş maddi-texniki bazaya malik idman infrastrukturunun yaradılması, dövlət proqramlarının qəbul olunması, idmançıların sosial problemlərinin həlli ilə bağlı təsirli tədbirlərin görülməsidir. İndi Azərbaycanda 40-dan çox olimpiya idman kompleksi fəaliyyət göstərir. Bununla da ölkədə yeni idmançı nəslin yetişdirilməsinə əlverişli şərait yaranıb, idmanın kütləliliyi, idmançılarımızın beynəlxalq arenalarda yüksək nəticələr qazanması təmin olunub. 1996-cı ildə Atlantada

keçirilən Yay Olimpiya Oyunlarından başlayan zəfər yolu 2000-ci ildə Sidneydə iki qızıl, bir bürünc, 2004-cü ildə Afinada bir qızıl, dörd bürünc, 2008-ci ildə Pekində bir qızıl, iki gümüş və dörd bürünc medalın qazanılması ilə müşayiət olunub. 2012-ci ildə keçirilən London Yay Olimpiya Oyunlarında isə rekord nəticə göstərərək tarixi nailiyyətə imza atan Azərbaycan dünyanın bu mötəbər idman yarışmasından Vətənə iki qızıl, iki gümüş və altı bürünc medalla qayıdıb. Son Olimpiya Oyunlarının yekunlarına görə dünyada 30-cu, Avropa ölkələri arasında isə 15-ci yerdə qərarlaşıb. Tələbə idmançılarımızın Rusiyanın Kazan şəhərində keçirilən XXVII Ümumdünya Yay Universiadasında qazandıqları mükafatlar da idmanımızın tarixində özünə layiqli yer

tutub. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin fəaliyyətə başlamasının iyirmi illiyi ilə bağlı keçirilən yubiley mərasimində iştirak etmək üçün Bakıya gələn beynəlxalq idman təşkilatlarının rəhbərləri də bu uğuru yüksək dəyərləndiriblər. Azərbaycanda idmanın inkişafı ilə bağlı yürüdümlən dövlət siyasəti daha böyük hədəflərə hesablanıb. Çünki ölkəmiz dünya idman hərəkatının inkişafına töhfə verməkdə maraqlıdır.

2015-ci ildə Bakı daha bir mötəbər idman yarışına ev sahibliyi edəcək. İlk Avropa Oyunları "Odlar yurdu" Azərbaycanda keçiriləcək. Romada Avropa Olimpiya Komitəsinin Baş Assambleyasının 41-ci sessiyasında bununla bağlı qəbul edilən qərar beynəlxalq idman ictimaiyyətinin ölkəmizin olimpiya hərəkatında oynadığı rola verdiyi önəmin təzahürüdür. Bunu Avropa

Olimpiya Komitəsinin prezidenti Patrik Hikkinin sessiyada çıxışı da təsdiqləyir. O deyib ki, Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi altında Azərbaycanda idmana böyük diqqət və qayğı göstərilir. Ona görə də Bakı 2015-ci ildə birinci Avropa Oyunlarının keçirilməsi üçün böyük potensiala malikdir. Azərbaycanın Avropa Oyunlarının keçirilməsi ilə bağlı namizədliyi 38 dövlət tərəfindən dəstəklənib. İlk dəfə təşkil ediləcək Avropa Oyunlarının Bakı şəhərində keçirilməsinə qərar verilməsi eyni zamanda ölkəmizin beynəlxalq nüfuzundan, dünyada formalaşan müsbət imicdən qaynaqlanır. Digər tərəfdən Azərbaycanın qədim tarixi, zəngin mədəniyyəti, coğrafi mövqeyi, güclü idman infrastrukturu, ən başlıcası beynəlxalq yarışları keçirmək təcrübəsi Avropa Olimpiya Komitəsinin qərarını şərtlən-

diren mühüm amillər sırasındadır.

Artıq geriye sayım başlayıb. Bakı tezliklə Avropanın ən mötəbər yarışlarına ev sahibliyi edəcək. İnəmlə demək olar ki, bununla da Azərbaycan dünya idman aləminin nəhəng mərkəzlərindən biri kimi mövqeyini yetərincə möhkəmləndirəcək.

Beləliklə, 2015-ci ildə birinci Avropa Oyunları, 2016-cı ildə Ümumdünya Şahmat Olimpiadası, bundan bir il sonra isə IV İslam Həmrəyliyi Oyunları Bakıda keçiriləcək. Üç ildə ölkəmizdə miqyasına görə çox böyük üç idman tədbirinin keçirilməsi öz-özlüyündə Beynəlxalq idman təşkilatlarının Azərbaycana göstərdikləri böyük etimadın bariz nümunəsidir.

AzərTAc

İlham Əliyev - "böyük dördbucaq"da strateji əməkdaşlıq şəbəkəsinin memarı

Prezident İlham Əliyevin Yunanıstana səfəri ilə əlaqədar yunan mətbuatında bir neçə məqalə dərc olunub. Məqalələrdə böyük bir ərazini - Mərkəzi Asiya-Qafqaz-Yaxın Şərq-Avropanı əhatə edən geosiyasi məkanda strateji əməkdaşlıq şəbəkəsinin formalaşması tezisi irəli sürülür və bu prosesin təməlinə Azərbaycanın xarici siyasətinin durduğu vurğulanır.

Cənubi Qafqaz: xarici siyasətdə uğurlu model axtarışı

Müasir beynəlxalq aləmdə yalnız strateji tefəkkürə və diplomatik istedadla malik olan liderlər uğurlu xarici siyasət yeridə bilərlər. SSRİ dağılanda, Cənubi Qafqaz məkanında yerləşən ölkələrin hamısı üçün başlanğıc şərtlər təqribən eyni idi. Hətta bir sıra dövlətlər digərlərini, məsələn, Azərbaycanı münaqişələr vasitəsi ilə daha ağır vəziyyətə salmışdı. Ermənistanın Azərbaycan ərazilərinə xarici dəstəklə təcavüzü, dalbadal terror aktlarının törədilməsi ölkədə ciddi siyasi, iqtisadi, mədəni problemlər yaratmışdı. Dövlətin təhlükəsizliyinə böyük təhdidlər vardı. Buna görə də digər postsovet məkanı ölkələrindən fərqli olaraq, Azərbaycan müstəqil xarici siyasət kursunu bir qədər gec formalaşdırmaq məcburiyyətində idi.

Amma bu gün, Azərbaycan postsovet məkanının ən uğurlu dövlətidir! Bu, məhz xarici siyasətin mükəmməlliyi nəticəsində mümkün oldu. Əsası ulu öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan bu kurs ölkəni bütün keşməkeşlərdən uğurla keçirdi. Prezident İlham Əliyev isə onu yeni səviyyəyə yüksəltdi. Bu kontekstdə Cənubi Qafqaz ölkələrinin hazırkı geosiyasi vəziyyətinə nəzər salsaq, çox məqamlar aydın olar.

Ermənistan tamamilə qeyri-müəyyən geosiyasi mövqedədir. Bu ölkənin hələ də təcavüzkarlıqdan başqa, xarici siyasətdə bir fəaliyyəti yoxdur. Ötən müddətə diqqət yetirdikdə görürük ki, rəsmi İrəvan bir dəne də olsun, konseptual xarakterli layihə təklif etməyib, regionun geosiyasi dinamikasını müsbətə doğru dəyişən addım atmayıb. Onun "arqumentləri" belədir: "Ermənistan qədim dövlətçilik ənənəsinə malikdir, bütün qonşuları ona torpaq verməlidir, regionda mədəniyyətin beşiyi ermənilərdir, dünyanın bütün böyük dövlətləri Ermənistanı qorumalı, "soyqırımı"ni hamı etiraf etməlidir" və s. Sovet İttifaqı dağılandıqdan bu yana rəsmi İrəvan bunlardan fərqli heç bir siyasi və ya geosiyasi tezis irəli sürməyib.

Bu səbəbdəndir ki, heç bir regional layihədə ermənilərin imzası yoxdur, bu günə qədər onlarla strateji əhəmiyyətli müqavilə imzalanmayıb. Yalnız Rusiya və İran himayəçilik xarakterli daşıyan sazişlərə qol qoyublar. S.Sarkisyanın bu yaxınlarda Latin Amerikasına ölkələrinə səfəri bir daha göstərdi ki, havadarlarından başqa, kimsə İrəvanla real əməkdaşlıq etmək niyyətində deyil.

Gürcüstan bir qədər fərqli vəziyyətdədir. Onun Qərblə, xüsusilə ABŞ-la müəyyən isti münasibətləri vardır. Bu aspektdə Tbilisinin xarici siyasətini Vaşinqton və Brüssel dəstəkləyir. Lakin bütövlükdə bu model müasir tələblərə cavab verə bilməz. Reallıq da bunu sübut edir.

Çünki bu model, əvvəla, birtərəflidir. Burada Rusiya kimi böyük dövlətlə Gürcüstanın münasibətləri qeyri-müəyyən olaraq qalır; ikincisi, Gürcüstan ciddi geosiyasi əhəmiyyəti olan layihələr təklif etmək po-

tensialına malik deyil. Rəsmi Tbilisinin yürütdüyü xarici siyasət zərərsizdir, qonşulara ziyanı dəymir, lakin müasir dövrün tələbləri çərçivəsində yaradıcı və məhsuldar ola bilmir.

Onun xarici siyasəti hələlik özünün mövcudluğunu bu və ya digər şəkildə qoruyub saxlamaqla məhdudlaşır. Təsəffüf deyil ki, Ukrayna hadisələrindən sonra rəsmi Tbilisi təhlükəsizliyinin təmini üçün Qərbdə bir neçə dəfə müraciət edib, ona qarşı tələblər irəli sürüb. Məlum olur ki, öz təhlükəsizliyini təmin etmək üçün Gürcüstanın daxili potensialı və real imkanları çox zəifdir.

Yeni əməkdaşlıq formatları: Azərbaycanın təşəbbüslərinin strateji əhəmiyyəti

Bunların fonunda Azərbaycanın xarici siyasəti çox uğurlu görünür. Hər şeydən əvvəl, ölkədə tam daxili sabitlik hökm sürür. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi, Azərbaycan üçün daxildən heç bir təhlükə yoxdur. Digər tərəfdən, Azərbaycan bütün qonşuları ilə münasibətlərini qarşılıqlı və bərabərhüquqlu faydalılıq prinsipi əsasında qura bilib. Bunlardan başqa, rəsmi Bakı enerji siyasəti ilə regionda və dünyada təhlükəsizliyin təmini üçün ciddi töhfələr verib. Bunu ölkə rəhbərliyinin irəli sürdüyü konkret təkliflər sübut edir.

Məsələn, Prezident İlham Əliyev ikitərəfli və üçtərəfli əməkdaşlıq modellərinin

təşəbbüskarıdır. Bu, regional miqyasda müxtəlif geosiyasi konfigurasiyalar formalaşdırmağa imkan yaradıb. Azərbaycan-Türkiyə-Gürcüstan, Azərbaycan-Türkiyə-İran, Azərbaycan-Türkiyə-Türkmənistan üçtərəfli formatları kimi əməkdaşlıq formatlarının perspektivləri etiraf olunur.

Başqa bir misal rəsmi Bakının Avropa İttifaqı ilə əməkdaşlığına strateji tərəfdaşlıq statusunun verilməsini təklif etməsidir. Bu, assosiativ üzlükdən fərqli geniş imkanlara malik əməkdaşlıq formatıdır. Brüssel təklifə münasibət bildirib və həmin istiqamətdə işlər görülür.

Nəhayət, Azərbaycan böyük geosiyasi əhəmiyyəti olan iri enerji layihələrinin təşəbbüskarı və müəllifidir. Onların sırasında dünyanın aparıcı analitiklərinin də diqqətini çəkən TAP və TANAP layihələri xüsusi yer tutur. Bu layihələrin aşağıdakı iki aspekti var: birincisi, onlar iqtisadi baxımdan olduqca səmərəlidir; ikincisi, geosiyasi kontekstdə global enerji təhlükəsizlik sisteminin formalaşmasında həlledici rol oynaya bilərlər.

Təsəffüf deyil ki, bütün bunlara əsaslanaraq Avropada mütəxəssislər əmindirlər ki, Azərbaycan böyük bir geosiyasi məkanda - Qafqaz-Mərkəzi Asiya-Yaxın Şərq-Avropa dördbucağında strateji əməkdaşlıq şəbəkəsinin qurulmasına nail olub.

Müstəqilliyini əldə etmiş bir müsəlman dövlət üçün bu, böyük dəyərdir. Mərkəzi

Rəsmi xronika

Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev Cəlilabad rayonunun Alar-Təzəkənd-Üçtəpə-Əliqasımlı-Cəfərxanlı avtomobil yolunun tikintisi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında Sərəncam imzalayıb. 23 min nəfər əhalinin yaşadığı 6 yaşayış məntəqəsini birləşdirən Alar-Təzəkənd-Üçtəpə-Əliqasımlı-Cəfərxanlı avtomobil yolunun tikintisinin davam etdirilməsi məqsədi ilə Cəlilabad Rayon İcra Hakimiyyətinə dövlət büdcəsindən 7 milyon manat ayrılıb. Maliyyə Nazirliyinə müvafiq məbləğdə maliyyələşməni təmin etmək tapşırılıb.

Asiya, Qafqaz, Yaxın Şərq, Avropa məkanı müasir dünya siyasətinin əsas diqqət mərkəzində yerləşir. Burada strateji əməkdaşlıq şəbəkəsinin qurmaq siyasi ustalılıq, bacarıq və uzaqgörənliklə yanaşı, iradə, qətiyyət tələb edir. Siyasətçi özünə əmin olduqda, buna nail ola bilir. Deməli, Prezident İlham Əliyev həyata keçirdiyi xarici siyasət kursuna tam əmindir və yüksək qətiyyətlə onu reallaşdırır.

Məsələnin geosiyasi aspekti xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Yunanıstan mətbuatı bunun konkret nümunələri kimi iki ölkə arasında aparılan danışıqların məzmununu və imzalanan sazişləri göstərir (bax: məs., President Papoulias meets with Azeri counterpart, İlham Aliyev / "Protothema-news.com", 16 iyun 2014). Dövlət başçısı Yunanıstan Prezidenti ilə görüşdə enerji layihələrinin geosiyasi və strateji əhəmiyyətini dəqiq ifadə edən fikirlər söyləyib. Yunan mətbuatı onlara istinadən Azərbaycanın global geosiyasətə və enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfələri xüsusi vurğulayıb. Prezident İlham Əliyev deyib: "Enerji təhlükəsizliyi strateji əhəmiyyət daşıyır. TAP boru xətti tək enerji layihəsi deyil, həm də Azərbaycanla Yunanıstan arasındakı münasibətlərin modernləşməsidir... TAP-ın çəkilməsi və "Şahdəniz" yatağının istifadə verilməsi Avropa üçün əhəmiyyətlidir".

Azərbaycan Prezidentinin bu maraqlı fikirlərinin əhəmiyyəti, onun Yunanıstana səfəri ərəfəsi KİV-də dərc edilən bir yazıda ifadə olunan məqamların fonunda daha dərinləndirilməlidir. Yunanıstanın "The TOC" nəşri iyunun 12-də vurğulayırdı ki, ölkə hökumətinin rəhbəri Antonis Samaras müxtəlif sahələrə qoyulacaq sərmayələrlə bağlı əhəmiyyətli görüşlər keçirəcək. O cümlədən, yunan lider Küveytin baş nazirinin müavini, Azərbaycan Prezidenti, Portuqaliya, Finlandiya, Macarıstan rəhbərliyi ilə görüşəcək. Nəhayət, Afina Çinin baş nazirini qəbul edəcək (bax: Samaras' sprint of foreign investment meetings / "The TOC", 12 iyun 2014).

Göründüyü kimi, Azərbaycan Avropa üçün ciddi mənada sərmayə yatırın dövlətdir. İlham Əliyevin yuxarıda gətirdiyimiz fikrində də Bakının strateji mahiyyət daşıyan layihələrə qatıldığı və bu istiqamətdə fəaliyyətini müasir global geosiyasətin tələblərinə uyğun qurduğu vurğulanıb.

Bunlar Azərbaycanın xarici siyasətdə yeni bir mərhələyə yüksəldiyini və onun geosiyasi nüfuzunun artdığını göstərir. Artıq onun fəaliyyəti Mərkəzi Asiya-Qafqaz-Yaxın Şərq-Avropa geosiyasi məkanı miqyasında qiymətləndirilir.

1 avqust 2014-cü il

Məktəbəqədər təhsil Azərbaycan dövlətinin təhsil siyasətində prioritet sahədir

Dünyanın inkişaf etmiş ölkələri sırasında yeri olan Azərbaycanın sürətli inkişafı bütün sahələrdə özünü büruzə verməkdədir. Təhsil, səhiyyə, turizm və s. sahələrdəki nailiyyətlər uğurlu inkişafımızın göstəriciləridir. Qeyd edək ki, həm regional, həm də Bakı qəsəbələrinin inkişafı ilə bağlı mövcud olan dövlət proqramları çərçivəsində həyata keçirilən sosialyönümlü tədbirlər öz həllini tapmaqdadır.

Təhsilin ilk pilləsi hesab olunan məktəbəqədər təhsil sahəsində də baş verən dəyişikliklər məhz, dövlətimiz tərəfindən həyata keçirilən islahatlar, layihələr, xüsusi dövlət proqramları çərçivəsində reallaşmışdır. Məktəbəqədər təhsil sahəsində mövcud olan problemlərin aradan qaldırılması, təhsilin müasir tələblər səviyyəsində qurulmasının təmin olunması istiqamətində kompleks tədbirlər həyata keçirilir. Vurğulayaq ki, ölkəmizdə məktəbəqədər müəssisələrin inkişafı Azərbaycanın müstəqillik illərinə təsadüf edir. Hazırda Azərbaycanda 111090 uşağı ehatə edən 1677 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi, o cümlədən 537 uşaq bağçası, 1110 körpələr evi-uşaq bağçası, 25 körpələr evi, 5 məktəb-bağça, sağlamlıq imkanları məhdud uşaqlar üçün 4 xüsusi uşaq bağçası, eyni zamanda 12 müəssisədə 19 xüsusi təhsil qrupları, 4 sanator tipli məktəbəqədər təhsil müəssisəsi fəaliyyət göstərir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Cənab İlham Əliyevin Sərəncamı ilə təsdiq edilmiş "Azərbaycan Respublikasında mək-

təbəqədər təhsilin yeniləşdirilməsi Proqramı (2007-2010-cu illər)" çərçivəsində 37 yeni məktəbəqədər təhsil müəssisəsi inşa edilərək istifadəyə verilmiş, 52 məktəbəqədər təhsil müəssisəsində əsaslı təmir işləri aparılmışdır. Azərbaycan Prezidentinin təsdiq etdiyi Bakı şəhərinin və onun qəsəbələrinin, habelə regionların sosial-iqtisadi inkişafına dair dövlət proqramlarına əsasən isə, paytaxtda və onun qəsəbələrində məktəbəqədər müəssisələr əsaslı təmir olunmuş və bu proses davam etməkdədir.

Yaxın gələcəkdə azyaşlıların məktəbəqədər təhsilə cəlb olunması Avropa göstəricisi səviyyəsinə çatdırılacaq

Məktəbəqədər təhsil sahəsində mövcud problemlərin artıq yüksək səviyyədə həllini tapmasının nəticəsidir ki, bu təhsil növü Azərbaycan dövlətinin təhsil siyasətində prioritet sahə hesab edilib. "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" inkişaf Konsepsiyasında ölkə üzrə azyaşlı uşaqların məktəbəqədər təhsilə cəlb olunma səviyyəsinin orta Avropa göstəricisi səviyyəsinə çatdırılması əsas məqsəd kimi təqdim edilir. Buna nail olmaq üçün isə məktəbəqədər təhsil müəssisələri şəbəkəsinin genişləndirilməsi, onların şərait və təchizatının yaxşılaşdırılması, habelə bu sahədə müxtəlif tipli, məsələn, icma və ailə tipli müəssisələrin yaradılmasına xüsusi önəm verilir.

Konsepsiyada göstərilən bu məqsədlərdən çıxış edərək Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı ilə təsdiq edilən "Azərbaycan Respublikasında təhsilin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyası" sənədində də məktəbəqədər təhsilin inkişafına yönəlmiş bir sıra hədəflər öz əksini tapıb.

Cəmiyyətin müxtəlif xarakterli problemlərinin həllində aparıcı rol oynayan Heydər Əliyev Fondu bu gün də dəyərli təklif və təşəbbüslə təhsil sistemində öz töhfələrini verir. Heydər Əliyev Fondu tərəfindən məcburi köçkünlər üçün salınan 83 qəsəbədə 50 uşaq bağçası tikilib. Eyni zamanda, Bakı şəhərində 11 məktəbəqədər təhsil müəssisəsi əsaslı təmir olunmuş, 7 yeni uşaq bağçası inşa edilərək istifadəyə verilib. 2014-cü il fevralın 24-də Azərbaycanın birinci xanımı, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban Əliyevanın rəhbərliyi ilə fondun yeni layihəsinin - məktəbəqədər təhsil müəssisələrinin inkişaf proqramının təqdimatı ölkəmizin bütün bölgələrində uşaq bağçalarının genişmiqyaslı tikintisi, yenidən qurulması və əsaslı təmirinin dəstəklənməsini nəzərdə tutur. Bu layihənin əhəmiyyəti ondan ibarətdir ki, onun uğurla həyata keçirilməsi gələcək nəsillərimizin təhsil nailiyyətlərinə müsbət təsir göstərəcək, cəmiyyətin bütün təbəqələrini ehatə edəcək və nəticə etibarilə ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı üçün böyük töhfələr verəcəkdir.

Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində tərbiyə alanlar idraki baxımdan

təhsilə daha hazırlıqlı olurlar

Cəmiyyətdə uşaqların davranışı, sosiallaşması, şəxsiyyətin inkişaf etdirilməsi üçün zəruri olan keyfiyyətlərin formalaşması məhz məktəbəqədər təhsil sistemində başladığından bu sahəyə xüsusi diqqət ayrılır. Odur ki, məktəbəqədər təhsil müəssisələrinə bütün uşaqların cəlb edilməsi zəruri haldır. Bu sahənin mütəxəssislərinin qənaətinə görə, insan ömür boyu öyrəndiyinin böyük bir hissəsini altı yaşına qədər mənimsəyir. Həmin yaş dövründə uşağın idraki və fiziki inkişafının təməli qoyulur. Məktəbəqədər təhsil müəssisələrində tərbiyə almış uşaqlar istər idraki, emosional, istərsə də fiziki baxımdan ümumi təhsil müəssisələrində təhsilə daha hazırlıqlı olurlar. Burada uşaqlara kiçik problemlərin həllinə nail olmaq üçün müstəqil şəkildə çalışmaq, idraki və emosional, habelə fiziki fəaliyyətdə olmaq öyrədilir. Bu təhsil dövründə uşaqların fiziki, sosial və idraki inkişafının düşünülmüş şəkildə təşkili onun bütün gələcək tələyinə öz təsirini göstərir.

Dünyaya inteqrasiya olunduğumuz və rəqabətli bir zamanda unutmamalıyıq ki, inkişaf etmiş dünya ölkələrində yetişən gənclərlə müasir Azərbaycan gənci bərabər addımlamalıdır. Bu baxımdan məktəbəqədər təhsilin keyfiyyəti yüksək olarsa, ölkənin inkişafına töhfələrini verə biləcək nəslin yetişməsinə şübhə qalmır.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Mübariz Qurbanlı: "Azərbaycanda bütün dinlərin nümayəndələrinin hüquqları qorunur"

“ABŞ Dövlət Departamentinin hesabatları yoxlanılmamış faktlara söykənir və qərəzlə tərtib edilir. Azərbaycanda dini problemlər mövcud deyil”. Bu sözləri Dini Qurumlarla İş üzrə Dövlət Komitəsinin sədri Mübariz Qurbanlı “Vestikavkaza” xəbər portalına ABŞ Dövlət Departamentinin Azərbaycandakı dini durumla bağlı hazırladığı hesabatla münasibət bildirərkən deyib.

Onun sözlərinə görə, Dövlət Departamenti bu hesabatı Azərbaycan Respublikasında vətəndaşların dini hüquqları ilə bağlı vəziyyəti təhrif etmək məqsədi ilə hazırlayıb.

M.Qurbanlı qeyd edib ki, ABŞ dövlət katibi Con Kerrinin Azərbaycandakı dini vəziyyətlə bağlı son məruzəsi qərəzlidir. Onun fikrincə, bu hesabat qeyri-obyektivdir və köhnə məlumatlardan ibarətdir: **“Azərbaycanda bütün dinlərin nümayəndələrinin hüquqları qorunur. Bunun üçün bütün lazımı qanunlar var. Azərbaycandakı tolerantlıq bütün dünya üçün nümunədir. Bizdə pravoslav və katolik kilsəsi, sinaqoqlar və křişnaitlər var. Bəli, Azərbaycan əhalisinin 96 faizi müsəlmanlardır, amma ölkəmizdə bütün dünyada mövcud olan dinlərin nümayəndələri də yaşayır. Biz müxtəlif dinlərin nümayəndələri ilə tez-tez görüşüb vacib məsələləri müzakirə edirik. Mən Con Kerrinin təqdim etdiyi hesabatı oxudum və deyə bilərəm ki, o, həqiqətdən uzaqdır. Bundan başqa, bu hesabat köhnədir, 2013-cü ilin hesabatıdır. Biz artıq bildirdik ki, irəli sürülmüş ittihamlarla razı deyilik”.**

M.Qurbanlı əlavə edib ki, ABŞ dövlət katibinin hesabatlarına etibar etmək olmaz. Çünki Dövlət Departamentinin əməkdaşları etibarsız mənbələrdən informasiyanı götürürlər:

“Məlumatları müxtəlif qəzet və jurnallardan əldə edirlər. Biz bilirik ki, onların məlumatları heç bir faktla əsaslanmır. Bu, tamamilə yanlışdır, bu cür məruzələr üçün informasiyalar diqqətlə yoxlanılmalıdır. Artıq dünyada insanlar Dövlət Departamentinin hesabatlarındakı səhvlərə və faktların təhrifinə öyrəşiblər. Biz onların məruzələrini emosiyasız qəbul edirik. Qoy nə istəyirlər yazsınlar. Azərbaycan, Rusiya, Çin və başqa ölkələrin Xarici İşlər Nazirlikləri ABŞ-da dini icmaların hüquqları barədə tədqiqat apara bilərlər. Düşünürəm ki, Birləşmiş Ştatlarda dini problemləri işıqlandıran Amerika jurnallarından və ya qəzetlərdən bir çox fakt tapmaq asan olar. Bütövlükdə Qərb ölkələrində onlarla dini cərəyanların qadağasına və dini icmalara öz fəaliyyətlərini azad şəkildə həyata keçirməyə imkan verilmədiyinə dair nümunələr göstərmək olar”.

Mübariz Qurbanlı Azərbaycanda sünnilərlə şiələr arasında hər hansı problemin olmadığını vurğulayıb: **“Azərbaycanda ta qədimdən sünnilər və şiələr birlikdə yaşayırdılar. Azərbaycan xalqı tolerant və dözümlü millət olduğundan bizdə bu baxımdan heç bir problem yoxdur. Bütövlükdə hesabatdakı dinlər üzrə statistika bizim qiymətləndirmələrimizlə uyğun gəlmir və bu da xüsusi əhəmiyyət kəsb etmir. Bizdə dini ziddiyyətlər olmayıb və bu torpaqda dinlərarası toqquşmalar proqnozlaşdırılmır. Çünki Azərbaycanda dini problemlər mövcud deyil”.**

Məscidlərin vəziyyətinə gəlincə, Dövlət Komitəsinin sədri qeyd edib ki, bu məsələdə də Con Kerri mötəbər olmayan məlumatlara söykənib: **“Azərbaycanda Sovet İttifaqı dövründə cəmi 17 məscid mövcud idi, indi respublikada onların sayı təxminən iki mindir. Təkcə son illərdə 200-dən çox məscid tikilib və bərpa edilib. Bakıda indi böyük məscid tikilir, bir müddət əvvəl Prezident İlham Əliyev tikinti işləri ilə öz şəxssən maraqlanıb. Qeyd etməliyəm ki, Dövlət Komitəsi hər hansı dini tikililərin açılış və ya bağlanması üzrə qərarlar qəbul etmir. Əgər hər hansı icma, məsələn, məscid tikmək istəyirsə, qanunvericiliyə uyğun olaraq biz bu barədə sənədləri yığırıq və qeydiyyatını həyata keçiririk. Əgər hakimiyyət dini icmalara mane olsaydı, onda son illərdə bu qədər məscid tikilməz və təmir olunmazdı. Eyni zamanda, Heydər Əliyev Fondu məbədləri bərpa edir”.**

Asəf Hacıyev: "Azərbaycana qarşı ikili standartların həyata keçirilməsinə son qoyulmalıdır"

“Son illər Azərbaycan xalqını və cəmiyyətini ikili standartlar çox narahat etməyə başlayıb. Dünyada nəinki əsir düşənlərlə, eləcə də baş verən digər milli zəmində cinayət hadisələri ilə bağlı çevik reaksiya praktikası mövcuddur və bu halda işğalçıları dərhal cəzalandırırlar”. Bunu SİA-ya Yeni Azərbaycan Partiyası Beynəlxalq Əlaqələr Şöbəsinin müdiri, millət vəkili Asəf Hacıyev Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsinin fəaliyyətindən danışarkən deyib. Deputat bildirib ki, Azərbaycanın 20 ildən çoxdur ki, topaqları erməni silahlı qüvvələri tərəfindən işğal olunub: **“Çox təəssüf ki, bununla bağlı hələ də heç bir iş görülməyib. Rəsmi Bakı hər dəfə olduğu kimi yenə də ikili standartlarla qarşılaşır. Bəs gəlin görək bunun kökündə nə dayanır? Görünür burada bir çox dövlətlər Azərbaycanda gedən yüksək inkişafdan qısqançlıq hissi duyurlar. Azərbaycanda artıq dünyada nümunə olan bir dövlətdir. Ölkəmiz bu gün regionda reallaşan bütün müsbət işlərə öz imzasını atır. Azərbaycan sülh siyasətini dəstəkləyir. Ölkəmiz kiçik dövlət olsa da BMT-nin Təhlükəsizlik Şurasına qeyri-daimi üzvü oldu. Hətta quruma bir neçə dəfə sədrlik də etdi. Bu kimi qurumlar artıq Azərbaycanın bu nüfuzunu anmalı və başa düşməlidir. Beynəlxalq Qırmızı Xaç Komitəsi kimi qurumlar başa düşməlidir ki, Azərbaycana qarşı ikili standartların həyata keçirilməsi mümkün deyil, buna son qoyulmalıdır. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin apardığı siyasət artıq bütün dünyaya məlumdur. Dövlət başçısı da bəyan etmişdi ki, “biz sülhsevər hər bir ölkə, təşkilatla əməkdaşlıq etməyə hazırıq, amma Azərbaycana qarşı ikili standartlar tətbiq olunmamalıdır”.**

Ölkəmizin tarixinin, mədəniyyətinin, adət-ənənələrinin, müstəqillik illərində əldə edilmiş nailiyyətlərinin dərinədən öyrənilməsi məqsədilə respublikamızın müxtəlif şəhər və rayonlarında yaşayan gənclərin digər bölgələrə səyahətlərinin təşkilinə dair Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, 67 şəhər və rayondan 14 minə yaxın IX-XI sinif şagirdini əhatə edəcək “Ölkəmizi tanıyaq” devizi ilə maarifləndirici tur-aksiyaların keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. AzərTAC xəbər verir ki, aksiya çərçivəsində ölkə gəncləri Naxçıvan, Gəncə, Lənkəran, Şəki, Quba, Qusar, Xaçmaz, Şamaxı, İsmayıllı, Qəbələ və digər bölgələrdə qədim tarixi, mədəniyyət abidələri, regionlarımızın müasir simasını əks etdirən Heydər Əliyev mərkəzləri, tarix-diyarşünaslıq muzeyləri, gənclər mərkəzləri, Bayraq meydanları, rəsm qalereyaları və s. obyektlərlə tanış olacaqlar. Bu gezintilər ölkəmizin tarixini dərinədən öyrənməklə yanaşı, gənclərimizə ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə milli dövlət quruculuğu sahəsində görülmüş işlərlə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi dinamik sosial-iqtisadi inkişafda hər bir şəhər və rayonun nümunəsində tanış olmaq imkanı yaradacaqdır.

Bahar Muradova: "Leyla Yunusun Azərbaycanın milli maraqlarına zidd mövqə sərgilədiyi hər zaman açıq-aşkar görünürdü"

İstintaq hərəkətlərinin həyata keçirilməsi üçün Leyla Yunus barəsində 3 aylıq həbs qətimkan tədbirinin seçilməsini Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin tələblərinə uyğun bir prosedür kimi qəbul etmək lazımdır. Bunu Trend-ə açıqlamasında Milli Məclis Sədrinin müavini Bahar Muradova deyib. B.Muradova qeyd edib ki, L.Yunusun Azərbaycanın milli maraqlarına zidd fəaliyyət sərgilədiyi hər zaman açıq-aşkar görünürdü və bunu Azərbaycanda bilməyən yoxdur: **“Azərbaycanın maraqlarına zidd mövqə sərgiləməkdə şübhələr doğuran fəaliyyət sahibləri qanun qarşısında cavabdehlik daşmalıdır. Əgər belədirsə, qanun müdafiəçiləri bunu sübut etməlidir, əgər belə deyilsə, günahlandırılan şəxslər faktları varsa, ortaya qoyub öz günahsızlıqlarını sübut etməlidirlər. Ona görə də mən Leyla Yunusun həbs edilməsinə normal bir hadisə kimi baxıram”.** Vitse-spiker əlavə edib ki, bundan bir sensasiya düzəltmək istəyənlər isə bu məsələdən öz siyasi maraqları üçün istifadə etməyə çalışırlar: **“Bu gün lazımsız olaraq Leyla Yunusun müdafiəsinə qalxan siyasi partiya rəhbərlərinin və vaxtilə onunla bir komandada olan şəxslərin narahatlıqlarını başa düşürəm. Görünür, onlar düşüncülər ki, bu araşdırmaların bir ucu da gəlib onlara çıxıb bilər. Onların narahatlığı bununla əlaqədardır”.**

YAP rəsmisi: **“Onlar da Leyla Yunusla vaxtı ilə bir siyasi komandada idilər”**

YAP rəsmisi: "Onlar da Leyla Yunusla vaxtı ilə bir siyasi komandada idilər"

“Leyla Yunus haqqında 3 aylıq həbs qəti-imkan tədbirinin seçilməsi dünnən Azərbaycanın əsas xəbərlərindən biri oldu”. Bunu SİA-ya Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Siyasi Şurasının üzvü, millət vəkili Aydın Mirzəzadə deyib. YAP rəsmisi bildirib ki, Leyla Yunusun rəsmi vəzifəsi olmasa da, bu xanım ölkədə yaxşı tanınır: **“Özünü hüquq müdafiəçisi kimi təqdim etməyə çalışsa da, indiyə qədər onun konkret nə işlə məşğul olduğunu demək çox çətinidir. Leyla Yunus 1992-93 illərdə AXC-Müsavat**

hakimiyyətinin əsas fiqurlarından biri idi və bir illik hakimiyyət Azərbaycanı vətəndaş müharibəsi və müstəqilliyini itirmək həddinə gətirib çıxardı. Hakimiyyətdən getdikdən sonra yoxa çıxan Yunus ara-sıra meydana çıxaraq radikal və təhriki addımları ilə özünü yada salmağa çalışırdı. Ən əsası isə ölkə daxilində və xaricdə öz çağırışları ilə Azərbaycana qarşı sətər addımların atılmasını tələb edirdi. Bu çağırışların Ermənistanın çağırışları ilə üst-üstə düşdüyünün isə açıq-aydın görmək olardı. Leyla Yunus Azərbaycanın Avropa Şurasına qəbulunun, Azərbaycanda “Avroviziya” mahnı yarışmasının keçirilməsinin əleyhinə idi, eləcə də o, 2015-ci ildə Bakıda keçiriləcək Avropa Olimpiya Oyunlarının keçirilməsinin əleyhinədir. Tək əleyhinə olsaydı məsələyə diqqət etməmək olardı. O, QHT yaradır və onu dövlət qeydiyyatına keçirməkdən imtina edir. Əlbəttə bunu etsəydi, onda xaricdən aldığı böyük məbləğdəki qrantlar barəsində rəsmi hesabat verməli olardı. Ancaq o, yaddan çıxarırdı ki, bu artıq qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyətidir. O, QHT yaradır və nədənsə ən sıx əlaqələrini Ermənistanın QHT-ləri ilə yaradır. Sadəcə əlaqələr də problem yaratmır, ancaq bu fəaliyyətin qaranlıq tərəflərinə dair isə Azərbaycanın hüquq-mühafizə orqanlarının artıq müəyyən sualları var. O, QHT yaradır və onu gah siyasi cəbhədə, gah insan hüquqları sahəsində istifadə etməyə çalışır. Ancaq bu fəaliyyət hətta bu sektorun tanınmış nümayəndələri tərəfindən qəbul edilmirdi. Çünki, onu ancaq Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət maraqlandırır, kolleqaları isə onun bu xüsusi marağında müttəfiq olmaq istəmirdilər. Leyla Yunusun istintaqa çağırışlara məhəl qoymaması və istintaqda olan faktlar onun qısa müddətə saxlanması səbəb oldu. İndi isə bəzi müxalifət partiyaları onun müdafiəsinə qalxırlar. Diqqəti çəkən odur ki, onlar da Leyla Yunusla vaxtı ilə bir siyasi komandada idilər. Ola bilsin ki, onların Yunusun ittiham edildiyi məsələlərdə birbaşa iştirakı yoxdur, ancaq necə deyərlər “mənə dostunun kim olduğunu denən...”.

“Ölkəmizi tanıyaq” devizi ilə maarifləndirici tur-aksiyalar başlayır

Ölkəmizin tarixinin, mədəniyyətinin, adət-ənənələrinin, müstəqillik illərində əldə edilmiş nailiyyətlərinin dərinədən öyrənilməsi məqsədilə respublikamızın müxtəlif şəhər və rayonlarında yaşayan gənclərin digər bölgələrə səyahətlərinin təşkilinə dair Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, 67 şəhər və rayondan 14 minə yaxın IX-XI sinif şagirdini əhatə edəcək “Ölkəmizi tanıyaq” devizi ilə maarifləndirici tur-aksiyaların keçirilməsi nəzərdə tutulmuşdur. AzərTAC xəbər verir ki, aksiya çərçivəsində ölkə gəncləri Naxçıvan, Gəncə, Lənkəran, Şəki, Quba, Qusar, Xaçmaz, Şamaxı, İsmayıllı, Qəbələ və digər bölgələrdə qədim tarixi, mədəniyyət abidələri, regionlarımızın müasir simasını əks etdirən Heydər Əliyev mərkəzləri, tarix-diyarşünaslıq muzeyləri, gənclər mərkəzləri, Bayraq meydanları, rəsm qalereyaları və s. obyektlərlə tanış olacaqlar. Bu gezintilər ölkəmizin tarixini dərinədən öyrənməklə yanaşı, gənclərimizə ümummilli lider Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə milli dövlət quruculuğu sahəsində görülmüş işlərlə, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin həyata keçirdiyi dinamik sosial-iqtisadi inkişafda hər bir şəhər və rayonun nümunəsində tanış olmaq imkanı yaradacaqdır.

Avqust ayının 1-dən sentyabrın 6-dək keçiriləcək ekskursiyaların birinci mərhələsində 53 şəhər və rayondan 2500-ə yaxın şagird iştirak edəcəkdir. İkinci və üçüncü mərhələ isə müvafiq olaraq 2014-cü ilin noyabr və 2015-ci ilin mart aylarında təşkil olunacaqdır.

1 avqust 2014-cü il

Sülh və Demokratiya İnstitutunun direktoru Leyla Yunusun həbs olunması tək cəza cinayətkarın cəzalanması ilə bitmədi, həm də müxalifətin əleyhdən düşənləri bir daha saf-çürük etmiş oldu. İstər "Yeni Müsavat", istərsə də "Azadlıq" qəzetləri L.Yunusu müdafiə edəcək heç bir materialla çıxış etmir. Əksinə, müxalifət funksionerləri QHT fəaliyyəti yolunda ən böyük maneənin artıq olmadığını düşünür.

Sözün həqiqi mənasında da belə idi ki, L.Yunusun təqdimatı olmadan müxalifətçilərin erməni lobbi təşkilatlarından, eləcə də tənqidatçı qurumlardan qrant almaları olduca müşkül məsələ idi. Onun həbsi isə, bir növ çoxlarının kartını açmış oldu. Ancaq onlar faktiki olaraq ermənilərə işlədiklərinə görə həbs olunan L.Yunusun başına gələnlərdən nəticə çıxarmaq fikrində deyillər. L.Yunusun "mənim arxamda Fransa dövləti dayanıb" deməsi əslində bu şəxsin həbs olunma ehtimalını daha da artırmış oldu. Çünki o, dolayısı ilə işlədiyi cinayətləri, xarici dövlətlərin casusu olduğunu təsdiq etmiş oldu. Belə olmasa idi, Fransa bunun arxasında necə ola bilərdi? Amma qanun qanundur, arxanda kimin olduğundan asılı olmayaraq qanun qarşısında dayanmaqdan qaçmaq mümkün deyil.

L.Yunusa qarşı irəli sürülən maddələri sübut etmək üçün heç geniş araşdırmalara da ehtiyac yoxdur. Əvvəla, bu şəxsin özü xaricdən qrant aldığı etiraf edir. Digər tərəfdən, ortada faktlar, sənədlər var. L.Yunusun Fransa səfirinin məşinində hava limanına gedərkən saxlanması onun cinayətə meyilli olduğunu göstərdi. Məsələn, bu "qadın" polis papasını çıxarıb yerə atdı, daha sonra şər-böhtan yağdırmağa başladı, məmurların ailələrini təhqir elədi. Ən əsası, səfirin məşinində hava limanına gəlməsini belə izah etdi ki, həqiqətən də ölkədən qaçmaq istəyirmiş. Bəs nə üçün? Həqiqətən də cinayətkar deyilsənsə, bəs niyə qaçırırsan?

Leyla Yunusun həbsi ilə bağlı rəsmi açıqlama

Baş Prokurorluq və MTN-nin L.Yunus haqqında yaydığı açıqlama bu cinayətkarın nə üçün həbs olunmasına rəsmən aydınlıq gətirdi.

Yunusova Leyla İslam qızı Azərbaycanın təhlükəsizliyi zərərinə 2002-ci ildən etibarən təsisçisi və sədri olduğu, hüquqi qeydiyyatı olmayan Sülh və Demokratiya İnstitutu adlı qurumla Şahnazaryan David Qurgenoviç, Baqdasaryan Laura Seyranovna və digərləri ilə birlikdə Ermənistanın "Region" Tədqiqatlar Mərkəzi və digər qeyri-hökumət təşkilatları arasında "xalq diplomatiyası" üzrə birgə layihələrin həyata keçirilməsi adı altında beynəlxalq donor təşkilatlardan aldığı qrant vəsaitləri, eləcə də Karen Ohacanyan tərəfindən Böyük Britaniyadakı bankdan 2002-ci ildə, Ermənistanda fəaliyyət göstərən "Journalist Araşdırmaları" qeyri-hökumət təşkilatı tərəfindən isə Yerevan şəhərindəki bankdan 2004-cü ilin iyulundan 2005-ci ilin mayınadək olan müddətdə rəhbərlik etdiyi qurumun şöbə müdiri olan, əri Yunusov Arif Seyfulla oğlunun Azərbaycanda fəaliyyət göstərən kommersiya banklarındakı hesablarına köçürülmüş külli miqdarda pul vəsaitləri müqabilində, maddi maraq zəminində xarici kəşfiyyətə şəxslərin casus kimi ələ alınmaları üçün şəxsi keyfiyyətlərini araşdırıb maddi vəziyyətlərini yaxşılaşdırmaq niyyətlərinə əmin olaraq Mirqədirov Rauf Həbibula oğlunun dəfələrlə Gürcüstan Respublikasının ərazisindən Ermənistan Respublikasına səfərlərini Arif Yunusov ilə birlikdə təşkil edib. Həmin səfərlərin bir qisminə Arif Yunusov da Rauf Mirqədirov ilə birlikdə iştirak edərək Ermənistan Respublikasının sabiq milli təh-

Leyla Yunus ifşa olundu

Baş Prokurorluq və MTN-nin yaydığı bəyanat tamamilə əsaslıdır və tam faktlara söykənir

lüksüzlik naziri David Şaxnazaryan və xüsusi xidmət orqanlarının nəzarəti altında fəaliyyət göstərən digər qurumların nümayəndələri ilə görüşlər keçiriblər.

Eyni zamanda, Leyla və Arif Yunusovlar Azərbaycan Respublikasının hələlik adları açıqlanmayan ayrı-ayrı vətəndaşlarını da məxfi əməkdaşlığa cəlb edilmələri üçün Ermənistan xüsusi xidmət orqanının nümayəndələri ilə əlaqələndirərək, Azərbaycan Respublikasına qarşı istifadə məqsədilə ictimai-siyasi, sənaye, energetika, hərbi-texniki təchizat sahələrində mövcud vəziyyət barədə məlumatlar toplanılması, işğal altındakı torpaqlarımızın azad edilməsi müqabilində Dağlıq Qarabağdakı qondarma rejimin müstəqilliyinin tanınmasının zəruriliyinin təbliğ edilməsi barədə onlara konkret tapşırıqlar verilməsi ilə üzərinə düşən vəzifəni başa çatdırıblar. Bunun nəticəsində Rauf Mirqədirov tərəfindən hərbi hissələrin, aerodrom və sair strateji əhəmiyyətli dövlət obyektlərinin yerlərinin dəqiqliklə təsvir olunduğu sxemin fotosəkillər ilə birlikdə düşmən ölkənin kəşfiyyət orqanlarının nümayəndələrinə ötürülməsinə nail olublar.

Bundan başqa, Yunusova Leyla İslam qızı hüquqi qeydiyyatı olmayan Sülh və Demokratiya İnstitutu adlı qurumun təsisçisi və direktoru kimi dövlət qeydiyyatına 1996-cı il 27 mart tarixdə alınmış "Azərbaycan Qadınları Ön Qafqazda Sülh və Demokratiya Uğrunda" qeyri-hökumət təşkilatının 2002-ci il 21 noyabr tarixdə "Unibank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində yerləşən hesablaşma hesabları üzrə əməliyyatları həyata keçirməyə səlahiyyət verən rəsmi sənədlərə guya həmin qurumun direktoru olması barədə bilə-bilə yalan məlumatlar daxil edib banka təqdim etməklə ciddi mühasibat uçotu sənədi olan çek kitabçalarını əldə edib, 2006-2014-cü illərdə isə Amerika Birləşmiş Ştatlarının Demokratiyaya Kömək Milli Fondu (NED), German Marşal Fondu və digər donor təşkilatlarla bağlanmış qrant müqavilələri üzrə həmin təşkilatın bank hesabına ümumilikdə 167 min 199 manat, 620 min 878 ABŞ dolları, 263 min 745 avro məbləğində pul vəsaitlərinin köçürülməsini təmin edib "Mühasibat uçotu haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tələblərini pozmaqla köçürülmüş pul vəsaitlərini nağdlaşdırıb və dövlət orqanlarında qeydiyyatdan alınmayan qrant müqavilələri üzrə cəmi 526 min 943 manat məbləğində gəlir əldə etməklə qanunsuz sahibkarlıq fəaliyyətini həyata keçirib vergi qanunvericiliyinə əsasən dövlət büdcəsinə ümumilikdə 369 min 378 manat məbləğində külli miqdarda vergiləri ödəməkdən yayınıb.

Eyni zamanda, Leyla Yunusova Amerika Birləşmiş Ştatlarının Demokratiyaya Kömək Milli Fondu (NED), German Marşal Fondu, "OSİ Assistance Foundation" təşkilatı tərəfin-

dən 2009-2012-ci illər ərzində "Azərbaycan Qadınları Ön Qafqazda Sülh və Demokratiya Uğrunda" qeyri-hökumət təşkilatının "Unibank" Açıq Səhmdar Cəmiyyətində yerləşən hesablarına köçürülmüş cəmi 88 min 910 ABŞ dolları məbləğində pul vəsaitinin 88 min 468 ABŞ dollarlıq hissəsini hüquq verən rəsmi sənədləri saxtalaşdırmaqla nağdlaşdırıb əldə edərək həmin puldan 71 min ABŞ dollarını özünün bankda olan əmanət hesablarına mədaxil edib üzərinə toplanmış faizlərlə ümumilikdə 78 min 130 ABŞ dolları məbləğində nağd pul vəsaitini 2014-cü il aprel 24-də hesablarından çıxarıb əri Arif Yunusov ilə evvəlcədən aralarında olan razılığa əsasən sonuncunun həmin bankda olan şəxsi hesabına mədaxil etdikdən sonra Arif Yunusov dərhal həmin pul vəsaitini Çexiya Respublikasının "Sberbank CZ" kommersiya bankındakı şəxsi hesabına köçürülməsini təmin edib etibardan sui-istifadə etməklə əvəzsiz olaraq

məyə cəhd göstərməsi, cinayət prosesini həyata keçirən orqanın çağırışlarına üzürlü səbəblər olmadan gəlməməsi, eləcə də iş üzrə şahid qismində dindirilmiş Əzizova Mətanət Mürşüd qızı və digərlərinin obyektiv ifadə vermələrinə qanunsuz təsir göstərməsinə dair məlumatlar nəzərə alınaraq, azadlıqda qalarsa cinayət prosesini həyata keçirən orqandan gizlənməyi, ibtidai istintaqın normal gedişinə mane olacağını ehtimal etməyə kifayət qədər əsaslar olduğundan barəsində Nəsimi rayon Məhkəməsinin qərarı ilə həbs qətimkan tədbiri seçilib. Arif Yunusovun isə səhhəti nəzərə alınmaqla barəsində polis nəzarəti altına vermə qətimkan tədbiri seçilib.

Təqsirləndirilən şəxslər Leyla Yunusova və Arif Yunusovun cinayət-prosessual qanunvericiliyində nəzərdə tutulmuş hüquqi yardım almaq, müdafiə və sair hüquqları təmin edilib, onların hüquqları özlərinin dəvət etdiyi vəkillər tərəfindən müdafiə olunmaqla istintaq hərəkətlərinin icrası və prosesual

Azay Quliyev: "Leyla Yunusun hərəkətlərinə hüquqi müstəvidə qiymət verilməlidir"

"Leyla Yunusun hərəkətlərinə hüquqi müstəvidə qiymət verilməlidir". Bunu Prezident yanında Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Şurasının sədri Azay Quliyev Leyla Yunusun saxlanılmasına münasibət bildirərkən deyib.

A.Quliyev hüquq-mühafizə orqanlarının Leyla Yunusa qarşı irəli sürülmüş ittihamları obyektiv şəkildə araşdıracağına və düzgün qiymət verəcəyinə şübhə etmədiyini bildirib: "Hesab edirəm ki, bu məsələ hüquqi müstəvidə həllini tapacaq. Leyla Yunus həbsi onun siyasi fəaliyyəti ilə bağlı deyil. Leyla Yunus hər hansı siyasi partiyaya dəstəkləyə də bilər, tənqid edə də bilər. Lakin hazırda ortada ciddi ittihamlar var və bunlar araşdırılmalıdır. Hesab edirəm ki, buna siyasi don geyindirməyə ehtiyac yoxdur. Hər kəsi səbirlə olmağa və bu prosesləri axıra kimi izləməyə dəvət edirəm. Əminəm ki, məhkəmə bu proseslərə aydınlıq gətirəcək".

Azər Həsərət: "Mən təəccüblənirəm ki, bu həbs niyə bu qədər gecikdi"

"Leyla Yunusun həbsinin gözlənilən idi. Mən təəccüblənirəm ki, bu həbs niyə bu qədər gecikdi". Bunu Orta Asiya və Güney Qafqaz Sözlük Azadlığı Şöbəsinin sədri Azər Həsərət bildirib. A.Həsərət qeyd edib ki, Leyla Yunus Rauf Mirqədirovun həbsi ilə bağlı dəfələrlə istintaqa çağırılırsa da, getməyib: "Hüquq müdafiəçiliyi ilə məşğul olan bir şəxs kimi onun borcu idi ki, istintaqa yardımçı olsun. Təəssüflər olsun ki, o, evvəlcə ölkədən qaçmaq fikrinə düşdü, lakin saxlanıldı. Sonrakı mərhələdə də istintaqa dəvət olundu, lakin dəvətləri rədd edərək getmədi. Bütün bunlar müəyyən şübhələrə yol açdı. Görünür, hüquq-mühafizə orqanlarında dəlil və sübutlar var ki, ondan şübhələnilir. Yəni onun saxlanılmasında ajiotaj yaradacaq, hay-küy salacaq bir şey yoxdur. Mən hüquq-mühafizə orqanlarımıza güvənirəm və inanıram ki, sonda düzgün qərar qəbul ediləcək".

ələ keçirmələrinə əsaslı şübhələr mövcudur.

Göstərilən xüsusiyyətlər üzrə dindirilmələri üçün Leyla və Arif Yunusovlar dəfələrlə istintaqa dəvət olunmalarına baxmayaraq, müxtəlif bəhanələrlə, heç bir üzürlü səbəb olmadan çağırışa gəlməkdən yayındıqlarından 2014-cü il 25 iyul tarixdə Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 178-ci maddəsinə əsasən istintaq orqanına məcburi getirilmələrinə dair qərarlar qəbul edilib.

Leyla Yunusovanın Cinayət Məcəlləsinin 274-cü, 178.3.2-ci, 192.2.2-ci, 213.2.2-ci, 320.1-ci və 320.2-ci, Arif Yunusovun isə həmin məcəllənin 274-cü və 178.3.2-ci maddələrində nəzərdə tutulan cinayət əməllərini törətmələrində əsaslı şübhələr olduğundan 2014-cü il 30 iyul tarixdə onlar qeyd olunan maddələrlə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb edilib, Leyla Yunusovanın ölkəni tərk et-

məcburiyyət tədbirlərinin tətbiqi zamanı cinayət-prosessual qanunvericiliyin tələblərinin pozulması hallarına yol verilməyib.

Müxalifət mediası yazır ki, L.Yunusun həbsi guya Azərbaycanın imicinə zərərdir. Əvvəla, L.Yunus cinayətkardır, cinayətkar isə cəzasını almalıdır, kimin xoşuna gəlir gəlsin, gəlmirsə gəlməsin. Xarici havadarlarının ürəyincə olmayan bu həbs Azərbaycan dövlətinin təhlükəsizliyinin qorunması, milli maraqlarımızın müdafiəsi üçün vacibdir. Hər kəs əmin olsun ki, Fransa, ABŞ, Rusiya, Türkiyə başqa ölkəyə casusluq edən vətəndaşını həbs edirsə, biz qətiyyətlə müdaxilə etmərik, heç vaxt da etməmişik. Digər tərəfdən, Azərbaycanın imici hansısa xəyanətkarın, casusun həbsi ilə zərər əlacı qədər zəif deyil. Heç olmasa, bu imici qısqanmaq lazım deyil.

S.Feyruzov

“Yay məktəbi” gəncləri Yeni Azərbaycan Partiyasının ətrafında sıx birləşdirdi

Lerikdə Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşkil etdiyi “Gənc liderlər” Gənc Siyasətçilər üçün “Yay məktəbi” layihəsinin bağlanış mərasimi keçirilib

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin təşkil etdiyi “Gənc liderlər” Gənc Siyasətçilər üçün “Yay məktəbi” layihəsi başa çatıb. Bu münasibətlə iyulun 31-də “Yay məktəbi”nin rəsmi bağlanışına həsr olunan təntənəli mərasim keçirilib. Tədbirdə Lerik IV tur qrupunun rəhbəri YAP Siyasi Şurasının üzvü, Qaradağ rayon təşkilatının sədri Aydın Hüseynov və YAP-ın İcra Katibliyinin işlər idarəsinin müdiri Mahir Abbasəliyev, YAP Lerik rayon təşkilatının sədri Elxan Qəmbərov iştirak ediblər.

Öncə qeyd edək ki, layihə çərçivəsində iyulun 30-da gənclərin asudə vaxtının səmərəli təşkil olunması baxımından müxtəlif idman yarışları təşkil olunub. Gənclər qruplarına bölünərək paintball, stolüstü tennis, futbol, üzgüçülük və digər idman növlərində qüvvələrini sınayıblar. “Gənc liderlər” komandası ilə Lerik rayonundan olan

dim olunub. Mükafatları Lerik IV tur qrupunun rəhbəri, YAP Siyasi Şurasının üzvü, Qaradağ rayon təşkilatının sədri Aydın Hüseynov, YAP İcra Katibliyinin işlər idarəsinin müdiri Mahir Abbasəliyev və YAP Lerik rayon təşkilatının sədri Elxan Qəmbərov təqdim ediblər. Sonda xatirə şəkl-i çəkdirilib.

Təntənəli mərasim “AzTV”, “Space”, “Lider” və “Xəzər” telekanalları tərəfindən lentə alınıb. Günün sonunda “Yay məktəbi” iştirakçıları üçün ziyafət və distokeka təşkil olunub.

“Yay məktəbi”ni uğurla başa vuran gənc liderlər avqustun 1-də paytaxta yola düşüblər. Qeyd edək ki, 5 günlük “Yay məktəbi” çərçivəsində gənclər ümumilikdə elmi-nəzəri və praktik nöqteyi-nəzərdən aktualıq kəsb edən məsələlərə dair diskussiyalar təşkil ediblər. Həmçinin, “Ulu Öndər Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisidir və ölkənin uğurlu iqtisadi inkişafında İlham Əliyev faktoru”, “Azərbaycan cəmiyyətində ailənin rolu” kimi mövzularla bağlı seminar keçirilib, qarşılıqlı fikir

mübadilələri aparılıb. Bununla yanaşı, müxtəlif interaktiv oyunlar və idman yarışları təşkil edilib.

Ümumilikdə, “Yay məktəbi”ndə iştirak edən gənclər məktəbin işini, təşkil olunma səviyyəsini, aparılan diskussiyaları və turun nəticələrini yüksək qiymətləndiriblər. Belə bir qənaət ifadə olunub ki, YAP Gənclər Birliyinin təşkil etdiyi “Gənc liderlər” gənc siyasətçilər üçün “Yay məktəbi” mühüm diskussiya platformasıdır. Bu cür layihələr hər zaman öz səmərəli nəticələri ilə yadda qalıb. “Yay məktəbi” gənclərin ictimai-siyasi fəallığının yüksəlməsi, intellektual potensialının artırılması üçün xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bunun nəticəsidir ki, gənclər ictimai-siyasi və sosial-mədəni proseslərdə fəal təmsil olunurlar.

Sözgedən layihənin iştirakçısı olan gənclər onlara göstərilən xüsusi diqqət və qayğıya görə Yeni Azərbaycan Partiyasına xüsusi minnətdarlıq ediblər. Xatırladaq ki, 2007-ci ildə başlayaraq artıq ənənəvi hal alan “Yay məktəbi” layihəsinin əsas məqsədi gənclərin asudə vaxtlarını səmərəli təşkil etməklə yanaşı, onların ictimai həyatdakı fəallığının daha da artırılmasıdır. Hər il olduğu kimi, bu il də Yeni Azərbaycan Partiyasından olan 800-dək fəal gənc Oğuz və Lerik rayonlarında dörd turda təşkil olunan bir həftəlik “Yay məktəbi”ndə iştirak ediblər. Layihədə paytaxt Bakı ilə yanaşı, respublikamızın bütün rayonlarından olan gənclər iştirak ediblər. Məlumat üçün bildirək ki, layihənin sonuncu-dördüncü turu iyulun 27-də start götürüb. Hər birində 80 nəfərədək fəal gənc olmaqla iki qrup layihədə iştirak etmək üçün Lerik və Oğuz rayonlarına yollanıblar.

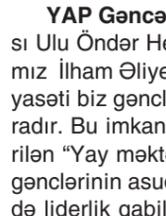
R.KAMALQIZI

“Yay məktəbi” layihəsinin II Lerik turu iştirakçılarının təəssüratları:

Yeni Azərbaycan Partiyası (YAP) Gənclər Birliyinin “Gənc Liderlər” Gənc Siyasətçilər üçün “Yay məktəbi” layihəsinin II Lerik turu iştirakçılarının təəssüratları:

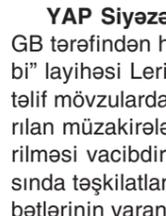
YAP Yasamal rayon təşkilatının üzvü Əjdər Hümətov: “YAP GB tərəfindən təşkil edilən gənc siyasətçilər üçün “Yay məktəbi” layihəsi mənə çox gözəl təəssüratlar və yadda qalan anlar yaşatdı. Ölkəmizin bir çox bölgələrindən qatılan fəallarla tanışlıq, dostluq münasibətləri, maraqlı diskussiyalar və təlimlər bizim bir gənc kimi formalaşmağımızda müsbət təsir göstərmiş oldu. Düşünmüşəm və son dərəcə zəngin proqrama malik olan bu layihənin təşkilatçılarna və YAP Gənclər Birliyinə öz təşəkkürümü bildirirəm”.

YAP Gəncə şəhər təşkilatının üzvü İsrəfil Vəliyev: “Əsaslı Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoyulan və ölkə başçımız İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilən gənclər siyasəti biz gənclərin hərtərəfli inkişafı üçün geniş imkanlar yaradır. Bu imkanlardan da biri YAP GB tərəfindən həyata keçirilən “Yay məktəbi” layihəsidir ki, bu layihə çərçivəsində ölkə gənclərinin asudə vaxtı səmərəli şəkildə təşkil olunur, gənclərdə liderlik qabiliyyətinin yaradılması üçün geniş imkanlar yaradılır. Artıq 8 ildir ki, çox uğurla həyata keçirilən bu layihədə mən də iştirak etmək imkanı qazandım. Bu turda iştirak etmək mənim üçün fərəhli və maraqlı idi. Bizə göstərilən diqqətə görə partiyamıza təşəkkür edirəm”.

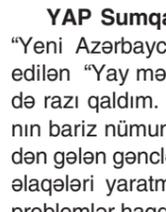
YAP Yasamal rayon təşkilatının üzvü Məhəmməd Məcidli: “Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən təşkil olunan 2007-ci ildən start götürən “Yay və Qış məktəbləri” layihəsi artıq ənənə halını alıb. Bir gənc olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkil etdiyi “Yay məktəbi”nin iştirakçısı olduğum üçün qürur hissi duyuram. Azərbaycanda bu kimi layihələrin keçirilməsi cənab prezident İlham Əliyevin gənclərə olan diqqət və qayğısının bariz nümunəsidir. “Yay məktəbi” mənim intellektual səviyyəmin yüksəlməsinə, yeni dostlar qazanmağıma, bir sözlə hərtərəfli inkişafıma səbəb oldu. Azərbaycan gəncinə göstərdiyi qayğı və diqqətə görə Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinə öz minnətdarlığımı bildirirəm”.

YAP Siyəzən rayon təşkilatının Pərvin Ağasıyev: “YAP GB tərəfindən həyata keçirilən gənc liderlər üçün “Yay məktəbi” layihəsi Lerikdə yüksək səviyyədə təşkil olunmuşdu. Müxtəlif mövzularda baş tutan seminarlarda gənclər arasında aparılan müzakirələr çox maraqlı idi. Belə tədbirlərin davam etdirilməsi vacibdir. Çünki məhz bu tip tədbirlər gənclərimiz arasında təşkilatlanmaya, onlar arasında səmimi dostluq münasibətlərinin yaranmasına, eləcə də gənclərimizin dövlətçilik ideyası ətrafında daha sıx birləşmələrinə müsbət təsir göstərir. Bu layihənin təşkilinə görə təşkilatçılara təşəkkür edirəm”.

YAP Yasamal rayon təşkilatının üzvü Tariyel Nurməmədov: “Yay məktəbi” layihəsi gənclərimizin inkişafı üçün müstəsna rol oynayır. “Yay məktəbi” layihəsi çərçivəsində keçirilən təlimlər, seminarlar gənclərin həyatında mühüm izlər qoymaqla yanaşı, gənclərdə natiqlik qabiliyyətinin artırılmasına, əhatə dairəsinin genişlənməsinə böyük imkan yaradır. Yeni Azərbaycan Partiyası tərəfindən həyata keçirilən “Yay və Qış məktəbləri” layihələri ölkə gəncləri tərəfindən yüksək qiymətləndirilir”.

YAP Sumqayıt şəhər təşkilatının üzvü Ülvi Allahverdi: “Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyi tərəfindən təşkil edilən “Yay məktəbi” layihəsində iştirakımdan hədsiz dərəcədə razı qaldım. Bu layihənin təşkilinə gənclərə göstərilən qayğının bariz nümunəsidir. Layihə çərçivəsində müxtəlif bölgələrdən gələn gənclərin geniş ünsiyyətə girməsi, bir-biri ilə dostluq əlaqələri yaratması, cəmiyyətimizdə gedən proseslər, qlobal problemlər haqqında gənclərin öz dünyagörüşlərini bölüşmələri gənclərdə obyektiv mövqenin müəyyənləşməsində böyük əhəmiyyətə malikdir”.

YAP Səbail rayon təşkilatının üzvü Vüsalə Hüseynova: “YAP GB tərəfindən həyata keçirilən yay və qış məktəbləri layihəsi gənclərimizin intellektual səviyyəsinin daha da yüksəlməsi və asudə vaxtlarının səmərəli keçirilməsi baxımından əhəmiyyətli layihədir. Layihə çərçivəsində iştirak etdiyim II Lerik turu yaddaşımda gözəl izlərlə qaldı. Biz bu tur müddətində asudə vaxtımızı yaxşı keçirtməklə yanaşı, müxtəlif bölgələrdən olan gənclərlə münasibət qurduq, yeni dostlar qazandıq, onlarla müxtəlif mövzular ətrafında fikirlərimizi bölüşdük.

Bir gənc olaraq Yeni Azərbaycan Partiyasının təşkil etdiyi “Yay məktəbi” layihəsinin iştirakçısı olduğum üçün çox xoşbəxtəm. Biz gənclərə yaradılan şəraitə, göstərilən diqqət və qayğıya görə Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinə öz minnətdarlığımı bildirirəm”.

gənc YAP fəalları mini-futbol yarışını keçiriblər. “Gənc liderlər” leriqli həmkarlarına 6:3 hesabla qalib gəliblər. Eyni zamanda, həmin gün flaşmob keçirilib və bu aksiya nəinki gənclər, eləcə də “Relax” İstirahət Mərkəzində dincələnlər turistlər tərəfindən də maraqla izlənilib. Layihə iştirakçıları Azərbaycan Respublikasının dövlət gerbində əks olunan səkkizgüşəli ulduzun təsvirini yaradıblar.

Sonda turun bağlanış mərasimi keçirilib. Mərasimdə çıxış edənlər “Yay məktəbi” layihəsinin əhəmiyyətinə toxunaraq onun gənclərin inkişafına xidmət etdiyini bildiriblər. Diqqətə çatdırılıb ki, “Yay məktəbləri” gənc fəallar üçün həm təcrübə, həm də bilik mənbəyidir. Eyni zamanda, Yeni Azərbaycan Partiyasının gənclərə xüsusi diqqət və qayğı göstərdiyi bildirilib və qeyd edilib ki, gənclərin fəaliyyəti üçün bu gün cəmiyyətimizdə bütün imkanlar var və hər bir gənc özünün yaradıcı potensialından səmərəli istifadə edə bilər.

Çıxış edənlər dövlət gənclər siyasəti, gənclərə olan diqqət və qayğıdan bəhs edərək Yeni Azərbaycan Partiyasının gənclərin böyük hamisi olduğunu söyləyiblər. “Yay məktəbi”nin işi yüksək qiymətləndirilib və səmərəli nəticələrin əldə olunduğu bildirilib. Qeyd edilib ki, bu gün cəmiyyətimizdə gənclərin fəallığı olduqca yüksək səviyyədədir və onlar milli maraqların etibarlı müdafiəsi naminə sıx birləşiblər. Yeni Azərbaycan Partiyasının həyata keçirdiyi gənclər siyasəti sayəsində gənclərin potensialından səmərəli istifadə edilə bilər. Sonra gənclər öz istedadlarını nümayiş etdirərək fərqli yaradıcılıq nümunələri ilə çıxış ediblər.

Təntənəli bağlanış mərasimində “Yay məktəbi”ndə fərqlənən gənclərə fəxri fərman, diplom və təltifnamələr, eləcə də xatirə hədiyyələri təq-

SIYASƏT VƏ SIYASƏTBAZLIQ

RÖVSƏN

Bu siyasət deyilən zad elə bir şeydir ki, həqiqətən də onun dalı-qabağı görünür. Yəni həmin bu siyasəti bu günə qoyanlar var. Belələri olmasaydı, siyasət elə siyasət kimi də qalacaqdı. Yaxşı, bəs siyasəti belə hala salanlar kimlərdir? Əvvəla, onu deyim ki, iqtidar tərəfdə belə şeylər yoxdur. Çünki iqtidar nəmxdə 20 ildən artıqdır ki, öz dəyişilməz siyasətini aparır. Ancaq iqtidardan fərqli olaraq, müxalifət tərəfi, ümumiyyətlə, siyasətə apara bilmir və siyasətin nə olduğunu, ümumiyyətlə, qanıb-qandırır. Nə etsinlər, axı siyasətlərini özləri deyil, başqaları yürüdü! Belələrinə isə siyasətçi yox, siyasətbaz deyilir.

Ancaq diqqət yetirsək onu da görürük ki, müxalifət siyasətbazları arasında hər cür insana rast gəlmək mümkündür. Boş-boş vədlər verən, uydurma, həqiqətə uyğun olmayan, boşgəzən xərçənlər divindən qazanmağa çalışan, keçmiş olmayan, bu günü müəmmalı, sabahı isə görünməyənlərə müxalifətdə çox rast gəlmək olur. Ancaq nə olsun ki? Bütün bu kimi hallara baxmayaraq, həmin siyasətbazlar özlərini cəmiyyətə tam fərqli formada təqdim etməyə, yeni əslində olduqlarından fərqli görünməyə can atırlar. Bu tip siyasətbazların iddiaları isə realıqla heç cür üst-üstə düşmür. Çünki onlar potensiallarını düzgün qiymətləndirmədən daim qədarından artığına yiyələnməyə çalışırlar. Buna misal kimi, Əli Kərimlini, İsa Qəmbəri, eləcə də onların yan-yөрələrində olan siyasətbazları göstərmək mümkündür.

Fəqət, bu harasıdır ki?! Bu gün siyasi arenada "cırtıdan" partiyaların sədrçikləri də var ki, onlar danışanda adam lap maattü-məhəttəl qalır. Deyirsən ki, buna dağ versən, dağı ikicə dəqiqənin içində yıxıb-qoyar böyrü üstə. Məsələn, VAMBŞ sədri Hacıbaba Əzimov, "Azadlıq" partiyasının sədri Əhməd Oruc, AXP sədri Pəhan Hüseyn və s. qəbildən olanlar danışanda şəxsən məni xof basır. Hətta gecələr gözümə yuxu-zad da gəlir. Qardaş, bir də görürsən ki, "cırtıdan" partiyasının sədri elə "nəhəng" bəyanatlar verir, elə "ciddi" fikirlər irəli sürür ki, düşünürsən və deyirsən - belə getmə, bunlar "vot-vot" hakimiyyətə gələcəklər.

Daha ona deyən yoxdur ki, ay filankəs, sən in nədir, budun nə?! Sən hara, siyasət hara...Yəni onların əsas amalı siyasətlə-filanla məşğul olmaq yox, məhz daha çox gəlir əldə etmək, qrantdan-filandan qazanıb cibşdana ötürməkdir.

Baxın, bu ilin dekabr ayında ölkədə növbəti bələdiyyə seçkiləri keçiriləcək. Görünən isə budur ki, ənənəvi müxalifətdəki siyasi partiyaların böyük əksəriyyətinin bu seçkilərə zərrə qədər də olsun marağı yoxdur. Yəni ötən bələdiyyə seçkilərində olduğu kimi, müxalifət siyasətbazları bu dəfə də bələdiyyə seçkilərinə əhəmiyyət vermirlər. Hansı ki, bələdiyyə seçkiləri də digər seçkilər kimi siyasi mübarizə aparmaq üçün kifayət qədər önəm daşıyır. Ancaq digər fakt da budur ki, bələdiyyə seçkilərində iştirak edərək uduzan siyasətbazlara nə Qərb, nə də erməni lobbisi dəstək göstərməyəcəklər. Çünki onlara qrant ayıran xarici qurumları parlament və prezident seçkiləri daha çox narahat edir. Fəqət, bu siyasətbazlar da ümidlərini dikiblər 2015-ə. Sanki 2015-də Qərb əmiləri bunlara şirinquş verəcək. Ancaq onu da soruşmaq lazımdır ki, ayə, ay binəvalar, axı bu günə qədər minlərlə şirinquş sorub hansı qələti ələmisiniz ki, indi də bələdiyyə seçkilərinə əhəmiyyət verməyib, parlament, prezident seçkilərindən dem vurursunuz?! Məgər siz siyasətçi-zadsınız əcəba?

Xəyanətkar bağışlanılmamalıdır

İctimaiyyət nümayəndələri Leyla Yunusun həbs edilməsini haqlı hesab edirlər

Xəbər verildiyi kimi, iyulun 30-da Sülh və Demokratiya İnstitutunun rəhbəri Leyla Yunus polis tərəfindən saxlanılıb. Baş Prokurorluq və Milli Təhlükəsizlik Nazirliyi Leyla Yunusun həbsi ilə bağlı məlumat yayıb. Baş Prokurorluğun mətbuat xidmətinin məlumatında bildirilir ki, ibtidai istintaqı aparılan cinayət işi üzrə Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı Mirqədirov Rauf Həbibulla oğlunun 2008-ci ilin aprelindən etibarən Ermənistan Respublikasının xüsusi xidmət orqanının əməkdaşlarına qəsdən kömək edərək casusluğu ilə dövlətə xəyanət etməsinə əsaslı şübhələr olduğundan o, 2014-cü il 19 aprel tarixdə cinayət törətməkdə şübhəli şəxs qismində tutulub, 2014-cü il aprel 21-də Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 274-cü maddəsi ilə təqsirləndirilən şəxs qismində cəlb olunmaqla Nəsimi rayon Məhkəməsinin qərarı ilə barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilib.

Məsələ ilə bağlı ziyalılar, siyasətçilər, millət vəkülləri erməni xislətli Leyla Yunusun həbsini qanunauyğun hesab etdiklərini bildiriblər.

Hafiz Hacıyev: "Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal olunması prosesində Leyla Yunus bir nömrəli səbəbkarlardan olub"

Müasir Müsavat Partiyasının sədri Hafiz Hacıyev:

- AXCP sədri Əli Kərimovun Leyla Yunusovanın həbsi ilə bağlı müdafiəyə qalxması təəccüb doğurmur. Çünki Ə.Kərimovun arvadı ilə L.Yunus eyni millətə mənsubdurlar və bunların bir xislətliəri var: Azərbaycanda qarışıqlıq yaratmaq. Bu gün ölkədə qarışıqlıq yaratmaq istəyənlərin başında, məhz Leyla Yunus və Arif Yunus dayanıb. Yəni Leyla Yunus xəyanət yolu tutan məxluqdur. Vaxtilə Azərbaycan torpaqlarının Ermənistan tərəfindən işğal olunması prosesində Leyla Yunus bir nömrəli səbəbkarlardan olub. Yadıma gəlsə, bizim hakimiyyətimiz dövründə (AXC-Müsavat iqtidarı-red.) bu qadın Azərbaycan Müdafiə Nazirliyinin mətbuat xidmətinin rəhbəri vəzifəsini daşıyıb. Bizə o da bəllidir ki, mətbuat xidmətinin rəhbəri kimi, Leyla Yunus həmin dövrlərdə nazirliyə məxsus məxfi materialları erməni kəşfiyyat orqanlarına ötürürdü. Hətta bunun üstü açılmışdı və müvafiq dövlət qurumları bundan xəbərdar idi. Eləcə də Sumqayıt hadisələri dövründə Leyla Yunus maska geymiş şəkildə proseslərdə yaxından iştirak etmiş, ara qarışdırılardan biri olmuşdu. Müəyyən dövrlətlər var ki, onların içində Azərbaycanı istəməyən qüvvələr var və Leyla Yunus kimiləri həmin qüvvələrlə iş birliyindədir. Leyla Yunus isə onların agenturaları üçün ən əlverişli adamdır. Digər tərəfdən, onun arxasında dayanan xarici səfirlik nümayəndələri, diplomatları, konqresmenləri də bilməlidirlər ki, Azərbaycanın daxili işlərinə qarşımağa heç kimin haqqı yoxdur. Hər kəs, ölkəmizdə olan Fransa, ABŞ kimi ölkələrin səfirlikləri də bilməlidir ki, biz, onların və erməni agenturasının buradakı təmsilçisinin başını heç də sığallayası deyilik. Ona görə də mən bir partiya sədri kimi tələb edirəm ki, Leyla Yunus, Arif Yunus, həmçinin onlara qahmar çıxaraq mələk cildinə girən Əli Kərimli kimiləri həbs edilməli və Azərbaycandan deportasiya olunmalıdırlar. Ə.Kərimli L.Yunusu müdafiə etməsi ondan irəli gəlir ki, AXCP sədri özü də erməni dəyirmanına su tökməkdədir. Leyla Yunusu AXC-Müsavat cütüyünün hakimiyyəti dövründə Müdafiə Nazirliyinin sirlərini düşmənlərə ötürürdü. Bugünkü kimi yadımdadır, hətta o vaxt onun danışmaları ələ keçmişdi. SDİ rəhbərinin 15-20 il bundan əvvəl Azərbaycan xalqına vurduğu yaralar hələ sağalmayıb. O, həmin vaxtdan bu günə kimi Azərbaycan dövlətini sarsıtmaq üçün əlindən nə gəlibsə, edib. Leyla Yunusa daxildə hakimiyyət eh-

tirası ilə alışıb-yanan İsa Qəmbər, Əli Kərimli və digərləri siyasi dəstək verir. Çünki Leyla Yunusun özü erməni olduğu üçün təbii ki, erməniləri də müdafiə etməlidir. Təbii ki, buna təəccüblənməməliyik. Əgər bir satqın digər bir satqını özünə qoşursa və birgə əməkdaşlıq edərsə, bunun özünün də cavab verəli nüansları var. Hesab edirəm ki, belə adamların Azərbaycanın əleyhinə işləməsi illərə söykənir. Bu insanlar Əbülfəz Elçibəy hakimiyyətinin devrilməsindən sonra Sürət Hüseynova işlədilər. Bu bir faktdır. Bunları Rauf Mirqədirovun yazıları da isbat edə bilər. Onlar düşünürdülər ki, Sürət Hüseynov hakimiyyətə gəlsə, hər şey dəyişə bilər. Bu mənada Rauf Mirqədirovla yanaşı, İsa Qəmbərov, Əli Kərimov Leyla Yunusla nəinki bugünün, illərin dostu və satqınlarıdır.

Bu adamın Azərbaycana xəyanətlərinin misli bərabəri yoxdur. Leyla Yunus bizi dünyaya mənfəətli obrazlı xalq kimi çatdırmaq üçün əlindən gələni edib. Hesab edirəm ki, hüquq-mühafizə orqanları onun həbsinə gecikiblər. Nə üçün onun xəyanətlərinə göz yummuşuq? Ölkəmizi gözü götürməyən qüvvələr Leyla Yunusdan kifayət qədər yararlanırlar. Onu müdafiə edənlər də ermənilərin tayıdır. Düşünürəm ki, bu iş sona qədər araşdırılmalı, günahkar şəxslər layiqli cəzalarını almalıdır. Bir daha vurğulamaq istərdim ki, Əli Kərimli də Leyla Yunus kimi dövlətə xəyanətdə ittiham edilməlidir.

Tahir Kərimli: "Ermənilərə xidmət edənlər cəzalandırılmalıdır"

Vəhdət partiyasının sədri Tahir Kərimli:

- Leyla Yunusun həbs edilməsi törətdiyi cinayətlərin öz təsdiqini tapdığını bir daha göstərir. Hüquq-mühafizə orqanlarının SDİ rəhbərini saxlamaları qanun çərçivəsində həyata keçirilib. Leyla Yunus hansısa əsas var ki, saxlanılıb. Çünki Leyla Yunus ermənilərlə ünsiyyət quranlarla düşmənlərimiz arasında fərq qoymur. Ermənilərlə hər hansı səviyyədə əlaqə quranlar içimizdəki ermənilərdir. Belələri düşmən dəyirmanına su tökməklə məşğul olurlar. Hesab edirəm ki, onların əməlləri araşdırılmalı, bununla bağlı hüquqi müstəvidə ciddi ölçü götürülməlidir. Ermənilərə xidmət edənlər cəzalandırılmalıdır.

Təhmasib Novruzov: "Leyla Yunusun əməlləri dözülməz həddə çatırdı"

"Azadlıq Hərəkatçıları" İctimai Birliyinin sədri Təhmasib Novruzov:

-Azərbaycanın əldə etdiyi uğurlar həm ölkə daxilində, həm də xaricdə inanılmaz dərəcədə qısqancılıqla, bəzi hallarda düşmənçilik hissi ilə qarşılanır. Bu gün həm xaricdə, həm də daxildə müstəqil Azərbaycan əleyhinə fəaliyyət göstərən fərd və təşkilatları ətrafında cəmlənməyə çalışan, öz fəaliyyətinə "demokratiya", "insan haqları" donu geyindirməklə, əslində ölkəmizə qarşı açıq-aşkar düşmən fəaliyyəti göstərən Leyla Yunusun əməlləri dözülməz həddə çatırdı. Bu başabəla "hüquq müdafiəçisinin" hələ müstəqilliyimizin ilk illərində gənc respublikanın Müdafiə Nazirliyində əldə etdiyi məsul vəzifədən istifadə edərək, Ermənistan tərəfə ən ciddi hərbi məlumatları ötürdüyü hər kəsə məlumdur. Son vaxtlar Ermənistanla separat əlaqələr saxlayan, bu ölkəyə Azərbaycanın dövlət sirlərini ötürən, vətənə xəyanət faktı ilə cinayət başında

Xəyanətəkar bağışlanılmamalıdır

İctimaiyyət nümayəndələri Leyla Yunusun həbs edilməsini haqlı hesab edirlər

yaxalanan Rauf Mirqədirovun müdafiəsinə qalxan da məhz Leyla Yunus və onun çaldığı havaya oynayan bəzi üzdnəraq siyasi müxalifət nümayəndələridir. Sual olunur: "Ermənistan və Qarabağdan qovularaq səfil həyat yaşamağa məcbur edilən milyonlarla azərbaycanlının hüquqları ilə bağlı, eləcə də BMT və digər beynəlxalq qurumlar tərəfindən tanınmış ərazisininin 20 faizi işğal olunan müstəqil Azərbaycanın haqq səsi ilə bağlı heç zaman, heç bir beynəlxalq qurumda bir kəlmə də olsun danışmayan Leyla Yunusun nədən Rauf Mirqədirov və onun kimilərinə toxunan kimi səsi aləmi götürür? Düşünürəm ki, Leyla Yunus layiq olduğu cəzanı alacaq.

Araz Əlizadə: " Bunlar pulu vətəndən artıq sevirlər"

Azərbaycan Sosial-Demokrat Partiyasının sədri Araz Əlizadə:

-Leyla Yunus və digər sağ təmayüllü, millətçi qüvvələr heç zaman Azərbaycanın maraqlarından çıxış etməyiblər. Millət onların dilindədir, qəlbində deyil. Çox qərİbədir ki, bu adamlar "millətçi"dir. Onlar Azərbaycan Sosial-Demokrat Partiyasının üzvü idilər. Azərbaycan Xalq Cəbhəsindən hakimiyyət qoxusu gələn kimi ona tərəf qaçdılar. Azərbaycan Xalq Cəbhəsində Leyla Yunusun qanını yoxlamaq istəyirdilər ki, ərinin erməni anasından ona nə qədər qan keçib. Əvvəllər deyirdi ki, "Aqulya" faşistdir. Amma sonradan "Aqulya"nın qoltuğuna sığındı. Habelə Arif Yunus da. Bu adamlar üçün ən əsas məsələ puldur. Xalqı sevməyən insan Müdafiə Nazirliyində bəcarmadığı işdən yapışmazdı. Analitik-informasiya Mərkəzinin rəhbəri savada, idarəçilik qabiliyyətinə malik olmalı idi. Necə olur ki, Leyla Yunus birdən-birə polkovnik Leyla Yunus oldu? Bunlar pulu Vətəndən artıq sevir.

Zərifə Quliyeva: "Erməni xislətli Leyla Yunus"

YAP Qadınlar Şurasının İdarə Heyətinin üzvü, Nəsimi rayon Ağbircəklər Şurasının sədri Zərifə Quliyeva:

-Hər zaman xarici anti-Azərbaycan qüvvələrlə əl-ələ verib ölkəmizə qarşı təxribat həyata keçirməkdən əl çəkməyən, əldə olunan uğurlara qara yaxmaqdan, şəh-böhtan atmaqdan usanmayan "hüquq müdafiəçisi" Leyla Yunusun həbsi gözləniləndir. Son illər Azərbaycan bütün sahələrdə güclü inkişaf mərhələsinə yaşamaqdadır. Azərbaycanda əldə olunan uğurlara qara yaxmaqda, şəh-böhtan atmaqda qondarma "hüquq müdafiəçisi" Leyla Yunus xüsusi fəallığı ilə seçilib. Ölkəmiz böyük dövlətlər, beynəlxalq təşkilat-

larla qarşılıqlı faydalı münasibətlər qurduğu vaxtda boşboğazlıq edən L.Yunus Azərbaycanın gündən-günə artan imicinə ləkə yaxmağa çalışıb. Xarici və ermənipərəst havadarlarından aldığı qrantlar müqabilində üzünə öhtəlik götürən L.Yunus sayıqlayır ki, **guya Azərbaycanda siyasi məhbus var. Hətta müəyyən uydurma siyahılar da tərtib etməklə beynəlxalq təşkilatlara göndərib. L.Yunus artıq terrorçular da daxil olmaqla, konkret cinayət törətmiş şəxsləri "repressiya qurbanları" kimi qələmə verməklə kifayətlənməyib, onları "vətənpərvərlər" kimi qələmə verməyə də çalışır. L.Yunus başa düşürdü ki, 2013-cü ildə Kristofer Ştrasser və onunla eyni mövqedən çıxış edən anti-Azərbaycan qüvvələr AŞPA-da iflası Azərbaycana qarşı açıq və kobud qarayaxma kampaniyasının qurumun əksər deputatları tərəfindən dəstəklənməməsi ilə yanaşı, həm də "siyasi məhbus" anlayışı ilə bağlı qeyri-müəyyənliyin qalması ilə əlaqədar olmuşdur. Ancaq L.Yunus özünü görməzliyə vurur, faktları təhrif edir, ağ yalan danışır və anti-azərbaycançı şəbəkənin sifarişi, aldığı pullara və müxtəlif dedi-qodulara əsaslanaraq ilbəil siyahısını şişirtməkdə davam edir. Ona görə də Baş Prokurorluğun atdığı bu addım düzgündür və L.Yunus qanun qarşısında cavab verməli və etdikləri əməllərinə görə cəzasını almalıdır.**

Aydın Hüseyinov: "Leyla Yunus digər xarici dairələrin istəklərinin buradakı icraçısı olub"

YAP Siyasi Şurasının üzvü, Qaradağ rayon təşkilatının sədri Aydın Hüseyinov:

- Öz çıxışları və əməlləri ilə hər dəfə Azərbaycan əleyhinə danışan, onun milli maraqlarına zidd hərəkət edən Leyla Yunus həmişə Azərbaycanın imicinə xələl gətirməyə çalışıb. SDİ rəhbəri 2014-cü il aprelin 28-də aeroportda saxlanılaraq geri qaytarılması və evində yoxlama aparılması zamanı atdığı addımlar da şübhəsiz ki, Azərbaycanın imicinə zərbə vurmaq xarakteri daşıyırdı. Onun atdığı bu pozucu addımlar təbii ki, düşünülmüş, müəyyən mərkəzdə planlaşdırılan oyun idi. Təsadüfi deyil ki, polisə qarşı onun atdığı addımların özü də şou yaratmağa hesablanmışdı. Polislərin ona əl atması ilə Yunuslar ailəsi dünyada Azərbaycan polisi barədə mənfəət rəy formalaşdırmağa çalışacaqdı. Lakin polisler özlərini təmkinli

apardılar. Leyla Yunusun polisindən başından papağı götürüb yerə tullaması, mənəviyyatsızlığa yol verməsi, təbii ki, Azərbaycan hüquq-mühafizə orqanlarının əməkdaşlarını təhqir etməyə cəhd kimi dəyərləndirilməlidir. Hesab edirəm ki, o, ermənilərin və Azərbaycanı istəməyən bəzi digər xarici dairələrin istəklərinin buradakı icraçısı olub. Ona görə də belə əməllərə yol verənlər öz layiqli cəzalarını almalıdır.

Rufiz Qonaqov: "Leyla Yunus cəzasını almalı idi"

Milli QHT formunun rəhbəri Rufiz Qonaqov:

-Leyla Yunus müxtəlif vaxtlarda yaratdığı şoularla Azərbaycanın uğurlarını gözü götürməyən qüvvələri ölkəyə qarşı yönəltmək, dövlətimizin imicinə xələl gətirmək məqsədi daşıyıb. Bu, həm də uzun müddətdir hakimiyyətə qərəzli mövqedə dayanan insanların pis niyyətlərindən xəbər verir. Bir çox dağdıcı müxalif dairələri də onu dəstəkləyərək, yaratdığı şoulara bəraət qazandırmaqla diqqət mərkəzinə cəvrlməyə çalışıblar. Dəfələrlə bəyan etmişik ki, Azərbaycanda fəaliyyətləri ilə cinayətlərə yol vermiş insanlar mövcuddur. Leyla Yunus kimilər isə onları siyasi məhbus kimi dəyərləndirməklə, beynəlxalq ictimaiyyəti Azərbaycanın üzünə qaldırmaq niyyətində olublar. Belə şoular yaratmaqla Leyla Yunus özünün "siyasi məhbus" kimi həbs olunması ssenarisini planlaşdırıb. Azərbaycan Konstitutsiyasını, qanunları pozan, ölkəmizin milli maraqlarına zidd hərəkət edən hər bir kəs qanun qarşısında cəzasını almalıdır.

vəzifə daşıyarkən, dövlət sirlərini erməni xüsusi xidmət orqanlarına satmaqla məşğul idi. Ermənistanında Leyla Yunusu bu ölkənin işğalçılıq siyasətini dəstəkləyən adam kimi tanıyırlar. Əgər Leyla Yunus hər hansı bir tədbir adı altında işğalçı ölkəyə səfər edib, onların maraqlarını təmin edirsə, demək, o, həm xəyanətəkar, həm də Azərbaycana qarşı düşmən kəsilmiş şəxsdir. Hesab edirəm ki, onun barəsində aparılan istintaq araşdırmaları hələ çox faktları üzə çıxaraçaq. Ona görə də cinayətəkar cəzasını çəkməlidir.

Nəriman Əliyev: "Satqınlıq, vətənə xəyanət, dövlət sirlərini yaymaq bağışlanılan deyil"

Millət vəkili Nəriman Əliyev:

-Satqınlıq, vətənə xəyanət, dövlət sirlərini yaymaq bağışlanılan deyil. Leyla Yunus uzun müddətdir anti-Azərbaycan fəaliyyətini əsas seçib. O, buna görə mükafatlandırılır. Xarici dairələr tərəfindən Azərbaycan əleyhinə fiqur olaraq bəslənilir. Uzun müddətdir ölkəmizin məhkəmə-hüquq sistemi, idarəçiliyinə dair hansısa tənqidiq aparın, əsasız tələblər irəli sürən şəxsin özü korrupsiya bataqlığında boğulur. Sonuncu dəfə aldığı qrantın məbləği 320 min avrodan artıq idi. O məbləğ Leyla Yunusa "Eurovizion" musiqi yarışmasından əvvəl Azərbaycandakı prosesləri qara rəngdə təsvir etmək üçün təqdim olunmuşdu. Leyla Yunus bir sıra problemləri bir-birilə əlaqələndirib xaricdə Azərbaycan əleyhinə emissar kimi fəaliyyət aparırdı. Azərbaycana qarşı "zəif bənd" kimi oyunlar üçün Leyla Yunus kimi şəxslər təsadüfi olaraq seçilmir. Bunlar sanki təsir agentləri rolunda çıxış edirlər. Fakt ondan ibarətdir ki, Leyla Yunusun qazancı dövlət əleyhinə fəaliyyətdən irəli gəlir. Azərbaycanın çörəyini yeyib, burada böyüyüb boya-başa çatan bir insanın ölkəmizin imicinə xələl gətirəcək hər hansı bir addımı nəinki qınanmalı, bununla bağlı konkret mövqə ortaya qoyulmalıdır. Ölkənin taleyi orada yaşayan vətəndaşların taleyidir. İnsanlar öz xoşbəxtliyini ölkəsinin xoşbəxtliyi içərisində axtarmalıdır. Hər bir insan, düşünmədən, öz şəxsi maraqlarını ölkə maraqlarına qurban verməyi bacarmalıdır. Digər tərəfdən, xarici anti-azərbaycançı mərkəzlərin "maşası" rolunda bütün fəaliyyətini Azərbaycan dövlətinə qara yaxmaqda səf edən L.Yunus dövlətin qanunlarına hörmət etməyib. Ona görə də onun cəzalandırılması haqlıdır, ictimai istəkləri ifadə edir.

RƏFİQƏ HÜSEYNOVA

Bu günlərdə ABŞ Konqresi postsovet məkanı ölkələri ilə bağlı yeni qətnamə layihəsi qəbul edib. Bu sənədə əsasən, Ukrayna, Moldova və Gürcüstan Birləşmiş Ştatların müttəfiqləri statusunu alacaqlar. Bu, NATO-ya üzvlükdən yan keçmək şərti ilə baş verəcək. Ekspertlər ABŞ-ın bu addımının mümkün geosiyasi və hərbi nəticələri barədə proqnozlar verirlər. Gələnən qənaətlər müxtəlifdir. Lakin bir şey aydındır ki, bu layihəyə birmənalı qiymət vermək risklidir. Hazırda müxtəlif regionlarda böyük dövlətlərin qarşılıqlı müştahidə edilir. İndidən hansısa tərəfin haqlı olduğunu demək də çətinidir. Hər bir müstəqil dövlətin öz maraqları vardır. Onların təmin edilməsinin daha uyğun formatı qismində ABŞ-a müttəfiq olmağın düşünülməsi, bizzə, birtərəfli yanaşma olardı.

Qarşılıqlı məkan genişlənir?

İyulun 17-də ABŞ Konqresinin Ukrayna, Gürcüstan və Moldova ilə bağlı qəbul etdiyi bir qərar maraqlıdır. Sənədə əsasən, ABŞ NATO üzvü olmadan adı çəkilən ölkələri müttəfiq kimi qəbul edir. Müttəfiqlik özlüyündə bir çox məqamları əks etdirir ki, bununla da Vaşinqton üzərinə öhdəliklər götürür. Həmin ölkələrə hərbi, iqtisadi və maliyyə yardımı yeni məzmun kəsb edir. Burada, eyni zamanda, Ukrayna, Gürcüstan və Moldovaya sınaq müddəti verilir. Onlar hərbi sahədə islahatları ABŞ-ın istədiyi kimi aparmalıdır (bax: Qeorqiy Dvali. SŞA zəmanət postsovetkim stranam NATO / "Kommersantc", 18 iyul 2014).

Əvvəlcə, onu vurğulayaq ki, həmin qərarda Azərbaycan, Bosniya və Herseqovina, Makedoniya və başqaları ilə də hərbi əməkdaşlığı genişləndirmək, mədəniyyət və təhsil sahələrində sıx əlaqələr qurmaq tövsiyə edilir (bax: Qruzia, Ukraina i Moldova poluçaöt status soöznikov SŞA bez çlens-tva v NATO / "Qruzia Online", 17 iyul 2014). Vaşinqton diqqətini daha çox postsovet məkanı ölkələrinə yönəldir.

Bunlardan başqa, sənədə Ukrayna, Moldova və Gürcüstanın çevik surətdə enerji sahəsində yardım etməyi nəzərdə tutan hüquqi mexanizm yer alıb. Belə ki, ABŞ Beynəlxalq İnkişaf Agentliyi (USAID), Ticarət və İnkişaf Agentliyi, Özəl Beynəlxalq İnvestisiyalar Korporasiyası (OPIC) və Dünya Bankı Qrupu vasitəsi ilə həmin ölkələrə yardım göstəriləcək.

Belə görünür ki, Birləşmiş Ştatlar dünyada yaranmış geosiyasi vəziyyəti nəzərə alaraq, konkret addımlar atmağa başlayıb. Demək lazımdır ki, Konqresin indi həyata ke-

çirməyə başladığı layihə haqqında "Stratfor" analitik mərkəzinin qurucusu C.Fridman bir neçə ay əvvəl yazmışdı. O vurğulamışdı ki, Vaşinqton təcili olaraq Estoniyadan tutmuş Azərbaycana qədər geniş bir ərazidə yerləşən dövlətlərin müdafiə imkanlarını artırmalıdır, onlara hərbi yardım göstərməlidir (bax: George Friedman. From Estonia to Azerbaijan: American Strategy After Ukraine / "Stratfor", 25 mart 2014).

Lakin burada müəyyən fərqlər də vardır. ABŞ daha çox Ukrayna, Moldova və Gürcüstanı diqqət ayırır. Bunun səbəbi aydındır. Çünki məhz bu ölkələr Avropa İttifaqı ilə assosiativ üzvlük haqqında saziş imzalayıblar. Belə çıxır ki, Vaşinqton Qərblə daha yaxın inteqrasiyaya gedən ölkələrə yardım göstərmək fikrindədir. Özü də bunu NATO-dan yan keçməklə edir. Demək lazımdır ki, bəzi Avropa dövlətləri Ukrayna, Gürcüstan və Moldovanın NATO-ya üzv qəbul edilmələrinə qarşı çıxırlar (bax: Qeorqiy Dvali. Göstərilən məqaləsi).

Gürcüstan prezidenti bu cür vəziyyətdən şikayət edib. O, "Acariya" telekanalında çıxışı zamanı deyib ki, "Gürcüstan NATO-dan real və təsirli addımlar gözləyir" (bax: "Qru-

narahatdır və Qərbin himayəsini arzular. Özlüyündə bu, xarici siyasətin qüsurlarından xəbər verir. Dövlət özünə qarşı təhlükəli vəziyyət yaradıbsa, deməli, hansısa məqamda səhvə yol verib.

Geosiyasi təhlükəsizlik: uğurlu model axtarışı

Maraqlıdır ki, ABŞ Konqresinin qərarını Gürcüstan sevinclə qarşılayıb. Əksər ekspertlər ölkənin təhlükəsizliyinin təmin edilməsində vacib addım atıldığını deyir. Məsələn, İrakli Kikiani hesab edir ki, ABŞ Gürcüstanın təhlükəsizliyinin təmini ilə bağlı vacib addım atıb. Hər bir halda, bu, Moskva-ya "müəyyən siqnal"dır. Hərbi şərhçi Georgi İnauri də eyni fikirdədir (bax: Qruzia stano-vitsə qlavnim soöznikom SŞA / "Qruzia Online", 18 iyul 2014).

Bununla yanaşı, məsələyə ehtiyatlı yanaşanlar da vardır. Gürcüstanın keçmiş müdafiə nazirinin müavini Nodar Xarşiladzenin fikrinə görə, Konqresin nəzərdə tutduqlarını reallaşdırmaq üçün əlavə hüquqi mexanizmlər lazımdır (bax: Qeorqiy Dvali. Göstərilən məqaləsi). Hələlik isə yalnız ABŞ par-

sində müxtəlif ölkələrdə rus mədəniyyəti və dilini təbliğ edən mərkəzlər fəaliyyətə başlasın.

Amerikanın buna reaksiya verməsi prosesin ciddi olduğunu göstərir. Görünür, Qərb müstəqilliyini əldə etmiş ölkələrdə hərbi güc tətbiq etmək, silah satmaqla deyil, mədəniyyətlə güclənmək qənaətinə gəlib. Həmin aspektdə Cənubi Qafqazda da "yumşaq güclər" in mübarizəsinin yeni səviyyəyə qalxacağını gözləmək olar.

Digər tərəfdən, Ukrayna, Moldova və Gürcüstanın hərbi yardımın genişləndirilməsi silahlı toqquşmaların meydana gəlməsi ehtimalını da artırır. Deyək ki, Gürcüstanın hərbi potensialının bir pillə də genişlənməsinə Ermənistan dərhal reaksiya verəcək. İrəvan Moskvadan yeni silahlar tələb etməklə regiondakı hərbi balans pozacaq. Eyni zamanda, onun texribatlara əl atması istisna edilmir. Silahlanma yolunun Cənubi Qafqazı xilas edə biləcəyinə inanmaq çətinidir.

Problemin başqa aspekti geniş geosiyasi məkanda bir neçə müstəqil dövləti Rusiya ilə qarşı-qarşıya qoymaq təhlükəsinin meydana çıxması ilə əlaqəli ola bilər. Özlüyündə aydındır ki, Rusiya bu məkanda hərbi cəhətdən ən güclüdür. Onun maraqlarını qorumaq üçün ciddi mübarizə apardığı da məlumdur. Bu səbəbdən ABŞ-ın bir sıra dövlətə hərbi yardımını gücləndirməsi sonu belli olmayan proseslərə rəvac verə bilər.

Burada böyük dövlətlərin əsasən öz geosiyasi maraqlarını güddüyü aydındır. Söhbət faktiki olaraq savaşa məkanını genişləndirməkdən gedir. Rusiya sərhədi boyu min kilometrə qədər hərbi qüvvələrin qarşılıqlı mübarizəsi yarana bilər. Bunun təhlükələrini təsəvvür etmək çətin deyil. Həmin səbəbdən ukraynalıların, moldovanların və gürcülərin nəyə sevindikləri tam aydın olmur. İstənilən an bu üç ölkə qanlı hərbi toqquşmaların meydanına çevrilə bilər. Ukraynada bu hal artıq mövcuddur. Moldovaya qarşı Moskvanın müəyyən tədbirlərə əl atdığı da məlumdur. Rəsmi Tbilisinin Kremldən qorxusu barədə siyasətçilər danışıqlar. Belə çıxır ki, realıqda Ukrayna ilə yanaşı, Moldova və Gürcüstanın da Rusiya ilə münasibətlərində böhranlı məqamlar mövcuddur və onlar aktiv fazaya keçə bilər.

Bunlar göstərir ki, ABŞ Konqresinin gəldiyi qərar postsovet məkanında vəziyyəti sabitləşdirmək əvəzinə kəskinləşdirə bilər. Böyük dövlətlərin nüfuz uğrunda savaşı yeni səviyyəyə yüksəlsə, Cənubi Qafqaz dövlətləri də ciddi problemlərlə üzləşə bilərlər. C.Fridman yuxarıda adı çəkilən məqaləsində yazır ki, "Moskva riskə gedəcək". Bunun nə demək olduğunu anlamaq lazımdır. Həmin kontekstdə düşünmək olar ki, Ukrayna, Moldova və Gürcüstan NATO-dan yan keçərək ABŞ-la müttəfiq olurlarsa, haradasa dövlətçiliklərinin taleyində riskə gedirlər. Risklərin dominantlıq etdiyi proseslərin sonunu proqnozlaşdırmaq isə çox çətinidir.

ABŞ-la müttəfiqlik: Ukrayna, Moldova və Gürcüstan risk sahəsində?

ziə ojiada ot NATO realnıx i deystvennix şaqov" - prezident / "Qruzia Online", 19 iyul 2014). Georgi Marqvelaşvili bunun səbəbi olaraq Gürcüstanın regionda mühüm geosiyasi rol oynadığını və NATO ilə eyni dəyərləri paylaştığını göstərib. Lakin təəssüf ki, NATO hələlik daha çox şüarlarla çıxış edir. Bu təşkilat Gürcüstanın hərbi müdafiə imkanlarının artması üçün ciddi işlər görmür.

G.Marqvelaşvilinin Ukrayna məsələsinə görə narahat olduğu aydındır. Rəsmi Tbilisi ehtiyat edir ki, Moskva onun ərazisinə də "yaşıl adamçıqları" göndərər. Yerli KİV-də artıq belə bir informasiya verilib. Lakin bu, rəsmi təsdiqini tapmayıb. Hər bir halda, Gürcüstan rəhbərliyi yaranmış vəziyyətdən

lamentinin Prezident Administrasiyasına təklifi vardır.

Yuxarıda deyilənlər ABŞ Konqresinin qəbul etdiyi qərarın ciddi geosiyasi əks-sədasının olduğunu göstərir. Vaşinqton postsovet məkanı ölkələrinin bir neçəsinə əsaslı şəkildə dəstək göstərməyə hazırlaşır. Bu, həmçinin Cənubi Qafqazda vəziyyətin sürətlə dəyişə biləcəyinə işarədir. Konqresin mədəniyyət və təhsil sahəsinə ayrıca yer ayırması da təsadüfi deyil. Rusiya bu yaxınlarda "rus dünyası" formalaşdırmaq, rus dili və mədəniyyətini bütün dünyaya daha geniş yaymaqla bağlı proqram hazırlayıb. Bunun Rusiyanın Xarici İşlər Nazirliyi təklif edib. Gözlənilir ki, həmin proqram çərçivə-

1 avqust 2014-cü il

“İnkişaf etmiş zəngin dil mədəniyyətinə malik olan xalq əyilməzdir, ölməzdir, böyük gələcəyə malikdir”

Heydər Əliyev

Azərbaycan dili milli müstəqilliyin, suverenliyin, istiqlalın, Azərbaycan ideologiyasının əsaslarından biridir. Zaman-zaman qorunub saxlanılan, varlığını sübut edən bu məfhum müasir günümüzdə qədər təkmilləşərək xalqa təqdim olunub. Azərbaycan dili milli sərvətimiz, analardan əxz olunan bir dildir. Bəşər övladına azərbaycanlı olduğumuzu göstərə bilir.

Dil hər bir xalqı, dövləti yaşadan atributlardan biridir. Dilin ictimai hadisə, ünsiyyət vasitəsi olması insanların bir-birinə yaxınlaşmasına kömək göstərən şərtləndirici meyardır. Ana dili hər bir vətəndaşın mədəni kamilliyinin, maddi-mənəvi dəyərlərinin təzahürüdür.

Bu gün Azərbaycan dili gününü qeyd etdiyimiz zamanda müstəqil dövlətimizin rəsmi dili statusunu almış Azərbaycan dilinin geniş tətbiq edilməsi və sərbəst inkişafı üçün münbit zəmin yaranmışdır. Tarixin müxtəlif mərhələlərində dilimizə qarşı edilmiş haqsızlıqların, təzyiq və təhriflərin aradan qaldırılması üçün hazırda ölkəmizdə çox əlverişli şərait mövcuddur. Dil öz daxili qanunları əsasında inkişaf edirsə də onun tətbiq və tətbiq edilməsi üçün yaradılmış geniş imkanlar bu inkişafın daha sürətli və dolğun olmasına təkan verir. Bütün xalqlarda olduğu kimi, Azərbaycan xalqının da dili onun milli varlığını müəyyən edən başlıca amillərdəndir. Dili-

miz xalqın keçdiyi bütün tarixi mərhələlərdə onunla birgə olmuş, onun taleyini yaşamış, üzleşdiyi problemlərlə qarşılaşmışdır. O, xalqın ən ağır günlərində belə onun milli mənliliyini, xoşbəxt gələcəyə olan inamını qoruyub möhkəmləndirmişdir. İnkişaf etmiş zəngin dil mədəniyyətinə sahib olan xalq əyilməzdir, ölməzdir, böyük gələcəyə malikdir. Ona görə də xalqımıza ulu babalardan miras qalan bu ən qiymətli milli sərvəti hər bir Azərbaycan övladı göz bəbəyi kimi qorumaq, daim qayğı ilə əhatə etməlidir. Bu, onun müqəddəs vətəndaşlıq borcudur. Azərbaycan dili bu gün dərin fikirləri ən incə çalarlarınadək olduqca aydın bir şəkildə ifadə etmək qüdrətinə malik dillərdəndir. Düşüncələrdəki dərinliyi, hisslərdəki incəlikləri bütünlüklə ifadə etmək kamilliyinə yetişməsi üçün hər hansı xalqa bir neçə minillik tarix yaşaması lazım gəlir. Azərbaycan dilinin bugünkü inkişaf səviyyəsi göstərir ki, Azərbaycan xalqı dünyanın ən qədim xalqlarındandır. Azərbaycan dilinin dünya dilləri arasında ən kamil dillərdən biri olduğu həqiqətini bir çox xalqların görkəmli nümayəndələri də döndə-döndə etiraf etmişlər. Milyonlarla azərbaycanlının hazırda mədəni inkişaf vasitəsi olan bu dil tarixən nəinki Qafqazda yayılmışdır, hətta müəyyən dövrlərdə daha geniş məkanda müxtəlif dilli xalqların da istifadə etdikləri ümumi bir dil olmuşdur. Neçə-neçə böyük mədəniyyətin yaradıcısı olan xalqımızın tarixi qədr onun dilinin təşəkkülü tarixi də olduqca qədimdir. Azərbaycan dili türk mənşəli ümumxalq

canlı danışıq dili zəminində emələ gəlib şifahi ədəbi dilə çevrilənədək və sonradan bu əsasda Azərbaycan ədəbi dilinin yazılı qolu təşəkkül tapana qədər yüz illər boyunca mürəkkəb bir yol keçmişdir. Qədim və zəngin tarixə malik türk dil ailəsinin Oğuz qrupuna daxil olan Azərbaycan dilinin tarixi miladdan əvvəlki dövrlərə gedib çıxır. Bu dilin funksional imkanları genişlənməmiş, üslubları zənginləşmiş, dilin daxili inkişaf meyilləri əsasında yazı qaydaları cıllanmışdır.

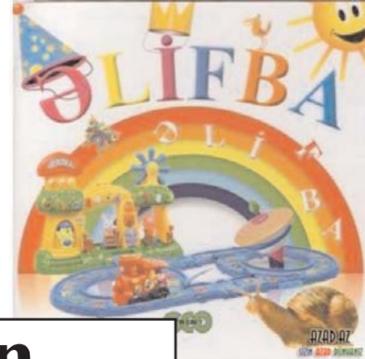
1 Avqust Azərbaycan Əlifbası və Azərbaycan Dili Günüdür

Azərbaycan dili bu gün planetimizin 70-dək ölkəsində yaşayıb-yaradan 60 milyonluq xalqın dili kimi formalaşmışdır. Bilidiyimiz kimi, bizim ana dilimiz bu günə kimi, çox ziddiyyətli yollar keçmiş, lakin buna baxmayaraq, öz zənginliyini, saflığını qoruyub saxlamışdır. Belə ki, Azərbaycan dili ərəb istilası dövründə iki əsr əsarət altında olmuş və bu baxımdan da dilimizə ərəb-fars mənşəli sözlər daxil olmuşdur. Həmin illərdəki yazılı mənbələrə nəzər salsaq, görürük ki, ərəblərin hökmranlığı nəticəsində yazılı mənbələr ərəb dilində yazılmışdır. Bu əsərləri araşdırmaq, tətbiq etmək, təbii ki, şərqşünas alimlərin üzərində olan məsuliyyətdir. Azərbaycan dilinə qarşı olan təcavüzlər göz önündədir. Tarixin daş yaddaşı bu hadisələri bizlərin yaddaşına köçürür. Tarix yaşanır. Bu yaşantılar isə bizi özümüzdə qaytarır. Kimliyimizi sübut edir, ərəb-fars istilaları, rus şoviniziminin yeritdiyi dil siyasəti Azərbaycan xalqının dilini əlindən ala bilməmişdir.

İmperiya zamanında yaşadığımız illərdə belə Azərbaycan dili öz varlığını qoruyub saxladı. Ötən əsrdə ərəb əlifbası dəyişdirildikdən sonra latın qrafikasına keçsək də, bu, uzun sürməyən bir hadisə oldu. Belə ki, sovet imperiyasının Azərbaycanda hökmranlığı, sözsüz ki, öz təsirini göstərməyə bilməzdi. Rus şovinizminin təsiri nəticəsində əlifbamızın dəyişməsi, Kiril əlifbasına keçid ana dilimizin zəifləməsinə gətirib çıxardı və saflığına, təmizliyinə mənəvi təsir göstərdi. Belə ki, ərəb-fars mənşəli sözlərlə zəngin olan ana dilimiz rus mənşəli sözlərlə bir qe-

dər də zəifləməyə başladı. Onu da qeyd edək ki, bu proseslər dilimizə nə qədər təsir etsə də, digər tərəfdən Azərbaycan ziyalılarının dilin saflığı və təmizliyi uğrunda mübarizəsi ana dilimizin qorunmasına yönəldilmişdir. 1969-cu ildən başlayaraq, Azərbaycan dili sahəsində aparılan islahatlar öz nəticəsini verməyə başladı. Ümummilli Lider Heydər Əliyev ana dilinin saflığının qorunması üçün mühüm addımlar atdı. “Hər bir Azərbaycan vətəndaşı, hər bir azərbaycanlı öz ana dilini, Azərbaycan dilini, dövlət dilini mükəmməl bilməlidir” - deyən Heydər Əliyev dil uğrunda mübarizədə qətiyyət və prinsiplə mövqedən çıxış edirdi. 1978-ci ildə SSRİ rəhbərliyi milli dəyərlərə, dilə birmənəli yanaşmadığı halda, Ümummilli Liderin qətiyyəti və məntiqi nəticəsində Azərbaycan Konstitusiyasına Azərbaycan dilinin dövlət dili olduğunu təsdiq edən maddə daxil edildi. Bu dili-

Bu işə müvafiq qanun qəbul olunması ilə nəticələndi. 1 Avqust Azərbaycan Dili və Əlifbası Günüdür. Bu barədə tarixi qərar 9 avqust 2001-ci ildə Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən imzalanmış “Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili gününün qeyd edilməsi haqqında” Fərmanla verilib. Ümummilli Lider Heydər Əliyevin bir-birini ardınca imzaladığı sərəncamlar əsasında Azərbaycan dilinin təkmilləşməsinə, onun inkişafına yol açdı. Daha sonra Heydər Əliyevin “Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında” Sərəncamı da milli-mənəvi dəyərlərin qorunub saxlanması istiqamətində həyata keçirdiyi məqsədyönlü siyasətin əsasını təşkil edən amillərdəndir.

Tarixi faktlar sübut edir ki, zaman-zaman Azərbaycan dili işğala məruz qaldığı dövrlərin təsiri altında müxtəlif cür adlandırılıb. Dahi söz ustalarımızın tarixin ağır sınaqlarından qoruyaraq yazılı abidələr vasitəsilə bizə çatdırdıqları milli sərvətimiz olan ana dilimizin özəlliyini və zənginliyini qoruyaraq nəsilərə ötürmək bizim üzərimizə düşür. Çünki Ümummilli Lider Heydər Əliyevin sözləri ilə desək, “... İnkişaf etmiş zəngin dil mədəniyyətinə malik olan xalq əyilməzdir, ölməzdir, böyük gələcəyə malikdir. Ona görə də xalqımıza ulu babalardan miras qalmış bu ən qiymətli milli sərvəti hər bir Azərbaycan övladı göz bəbəyi kimi qorumaq, daim qayğı ilə əhatə etməlidir. Bu, onun müqəddəs vətəndaşlıq borcudur”.

Bu sahəyə aid digər sərəncamlar ölkəmizdə dil siyasəti və dil quruculuğunun mükəmməl konsepsiyasına, onun uzunmüddətli strategiyasına və aydın programını verən tarixi qanunvericilik aktlarıdır. Bu sənədlərin hazırlanmasında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin yüksək intellekti, məntiqi, vətəndaşlıq qeyrəti, ana dilimizə olan məhəbbəti böyük rol oynamış, Azərbaycanın XXI əsr dil siyasətinə, ana dilinə öz imzasını əbədi həkk etmişdir. Qeyd olunan hüquqi-normativ aktlarla ölkədə dil quruculuğunun aparıcı amili olan latın qrafikalı Azərbaycan əlifbasına tam keçid mərhələsi, Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan dili günü təsis edilməsi kimi tarixi hadisələrlə də milli mədəniyyət tariximizə Heydər Əliyev adını əbədi həkk etdirdi.

Ulu Öndər Heydər Əliyevin müdrik siyasəti bu gün Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Dilimizə, mədəniyyətimizə daim böyük diqqət və qayğı göstərən Azərbaycan Prezidenti Cənab İlham Əliyevin yürütdüyü dil siyasəti Azərbaycan dilini inkişafına töhfələrin verir. Prezident İlham Əliyev tərəfindən bir-birinin ardınca imzalanan “Azərbaycan dilinin globallaşma şəraitində zamanın tələblərinə uyğun istifadəsinə və ölkədə dilçiliyin inkişafına dair Dövlət Proqramı haqqında”, eləcə də “Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Dilçilik İnstitutunun maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi haqqında” sərəncamları Azərbaycan dilinin inkişafı istiqamətində növbəti addımlar oldu.

Bu gün dil siyasəti dövlətin diqqətində duran məsələlərdəndir. Yad dillərdən, sözlərdən Azərbaycan dilini qorumaq, onun bütövlükdə qrammatikasına, orfoqrafiya, orfoepiyasına, eləcə də leksikasına hörmətlə yanaşmaq hər birimizin borcu və vəzifəsidir.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Ermənistan: xəyallarını gerçək təki satanlar və onlara nifrət edən xalq

Ermənilər kütləvi şəkildə ölkəni tərk edirlər

Ermənistanın onillərdən bəri illüziyalar və xəyalların siyasətə inikas etməsinin çox pis fəsadlara səbəb olacağı barədə hələ 1994-cü ildə Yerevanda mitinqlərdən birində çıxış edən daşnak liderlərindən biri olan Levon Akopyan söyləmişdi. Artıq 20 ildən çox zaman keçməsinə baxmayaraq, Ermənistanın yürütdüyü siyasətin məzmununda praktiki olaraq, heç nə dəyişməyib.

Ermənistanın keçmiş prezidenti, Erməni Milli Konqresinin rəhbəri Levon Ter-Petrosyan Serj Sarkisyanın Avrasiya İttifaqına daxil olmasıdır: "Sarkisyan ona görə tələsir ki, onun hakimiyyətinin legitimliyi bundan sonra Rusiyadan asılıdır. Çünki Ermənistan ittifaqa tamhüquqlu üzv kimi yox, "alçaldılmış təbə" kimi daxil olur. Serj Sarkisyan Avrasiya İttifaqına tələsik daxil olmaq və prezident Putinin rəğbətini qazanmaq xətrinə istənilən güzəştə, Rusiyanın təklif etdiyi istənilən sənədi şərtsiz qəbul etməyə, istənilən təhqiri həzm etməyə hazırdır. O, qaz müqaviləsini köləcəsinə susaraq qəbul etdi. Gömrük İttifaqına daxil olmaq üçün bir həftə ərzində lazımı sənədləri qəbul etdi, bu ittifaq çərçivəsində dəfələrlə alçaldı".

Politoloq Elman Nəsirlinin sözlərinə görə, Sarkisyanın ən böyük xəyalı Rusiyanın həmişə və hər yerdə Ermənistanı dəstəkləyəcəyi, dar ayaqda ermənilərin dadına çatacağıdır: "Dağlıq Qarabağ münaqişəsi zonasında müharibə olduğu illərdə Rusiya Ermənistanı dəstəklədi. Daha doğrusu, Dağlıq Qarabağın ermənilər tərəfindən işğalında və hələ də onların nəzarətində qalmasında Rusiyanın rolu danılmazdır. Bu, belədir və gerçəkdir. Amma Rusiya bütün bunları ermənilərə yardım, dəstək və ya hamilik üçün yox, sırf öz maraqlarının təminatı üçün edib. Triviallıq primitivizmdir - amma belədir və geosiyasetin ən sadə gedişləri arasında yer alan olaydır. Ermənistan hakimiyyətdə olan dəstələr isə siyasətdən çox uzaq fərdin belə, asanlıqla anlayacağı həqiqətləri gizlətməyə, ermənilərin çoxdan dərk etdikləri nəsnələri yanlış təqdim etməyə çalışır. Məntiqdən çox uzaq proses, hələ də, davam edir və deyəsən, yaxın illərdə səngiyən deyil".

Argentinanın "Clarín" qəzetinə verdiyi müsahibəsində Ermənistan prezidenti Serj Sarkisyan deyib: "Strateji tərəfdaşımız, müttəfiqimiz Rusiyanın Azərbaycana 2 milyard dollar məbləğində silah və hərbi texnikası satması bizi ciddi narahat edir. Lakin əminəm ki, zərurət yarananda Rusiya Ermənistanla bağlı öhdəliklərini yerinə yetirəcək".

Ermənistanı nə narahat edir?

Politoloq E.Nəsirlinin sözlərinə görə,

rə, Ermənistanın hakimiyyət dairələrinin açıqlamalarından fərqli olaraq ermənilər Rusiyanın onlara saygı bəsləməsinə, "zərurət yaranacağı" zaman müttəfiqlik öhdəliklərini dərhal icra edəcəyinə inanırlar. Onlar hesab edirlər ki, Yerevandakı hakimiyyətin millətə xəyanəti və ölkənin mənafelərini hərraca çıxarması nəticəsində "müttəfiq" Rusiya Ermənistanı aldadır. Rusiya ermənilərə iqtisadiyyat və maliyyə məsələləri ilə bağlı verdikləri vədlərə də əməl etmir. Avrasiya İqtisadi İttifaqına qatılmaq istəyən Ermənistanın

bütün söylərinə rəğmən, ölkənin üzlük məsələsinin, hələ də həll olunması göz qabağındadır. Rusiya və Ermənistanın hakimiyyət dairələrinin qarşılıqlı vədləri, danışıqları və bəyanatları strateji müttəfiqlik, sarsılmaz tərəfdaşlıq və faydalı işbirliyindən bəhs edir. Bir də bu da bəllidir ki, Rusiya illərdir ki, Ermənistanı hərbi, siyasi, iqtisadi və maliyyə sahələrində şantaj edir. Serj Sarkisyan iqtidarı Moskvanın tələblərindən və əmrlərindən qurtulmaqda maraqlı olmadığından situasiyanın dəyişməsinə istəmir. Tam əksinə, o, hakimiyyətdə qalacağı müddətin sürəyini artırmaq məqsədilə Ermənistanın Rusiyadan aldığı göstərişlər əsasında hərəkət etməsinin bundan sonra davam etməsi üçün əlindən gələni edir. Ölkədə yaranmış kriminal durum xalqın səbrini tükəndirib. Xalq S.Sarkisyanın başçılıq etdiyi kriminal-oligarxik sistemə nifrət edir. Çünki Cənubi Qafqazda iqtisadi, hərbi və siyasi baxımdan ən zəif dövlətə dönmüş Ermənistanın perspektivlərinin yalnız Rusiya ilə bağlı olduğunu bəyan edən S.Sarkisyan dediklərinin gerçək olmadığını bilir. S.Sarkisyan vətəndaşların kütləvi şəkildə ölkədən getməsi ilə bağlı xəbərlərin əsaslı olduğunu da etiraf edir. "Xarici ölkələrdə yaxşı iş və şərait axtarışı ilə bağlı problem cəmiyyət tərəfindən çox ağırlı qarşılır. Bunun əsas səbəbi isə ölkəmizdəki həzriki sosial və iqtisadi vəziyyətdir"-deyə o, vurğulayıb.

Aram Manukyan: "Erməni xalqı Serj Sarkisyanı qeyri-ciddi şəxs kimi qəbul edir"

Ermənistan parlamentinin üzvü Aram Manukyan da ermənilərin ölkəni kütləvi şəkildə tərk etmələrindən həyəcanla danışır: "Belə getmə, yaxın illərdə Ermənistan tamamilə boşalacaq.

Prezident Serj Sarkisyanın xalqa verdiyi vədlərin hamısı yalandır. Neçə illərdir ki, xalqı belə yalanlarla aldadırlar. Ancaq hər gün yüzlərlə insan xaricdə işləmək üçün Ermənistanı tərk edir. Çünki prezidenti qeyri-ciddi şəxs kimi qəbul edirlər. Ona görə də onun dediklərinə inanan yoxdur".

İqtisadi problemlər içində çabalayan işğalçı ölkənin dövlət borcu 4 milyard dolları ötür. Bu faktı ölkənin maliyyə naziri Vaçə Qabrielyan da təsdiqləyib. Onun sözlərinə görə, bu məbləğin təxminən yarım milyarddan çoxu daxili borclardır. Xarici borc isə 3,4 milyard yaxındır. Ermənistanın xarici borcu dövlət büdcəsindən az qala iki dəfə çoxdur. Yerli iqtisadçılar bildirlər ki, Ermənistan - Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin davam etməsi işğalçı ölkəni iqtisadi cəhətdən ağır duruma salıb. Üstəlik Ermənistanın bütün iri layihələrdən kənar qalması mövcud durumu daha da ağırlaşdırıb. Əhalinin aclıq və səfalet içərisində yaşadığını qeyd edən A.Manukyan bunun səbəbini Serj Sarkisyanın başçılıq etdiyi komanda üzvlərinin korrupsiya və rüşvətxorluqdan ayrılma bilməməsində görür. O deyib ki, artıq xarici ölkələrdə dərc olunan nüfuzlu kütləvi informasiya vasitələri də bu barədə geniş məqalələr dərc edir.

Xatırladaq ki, Ermənistanın 2014-cü il üçün dövlət büdcəsinin ümumi məbləği 2,8 milyard dollardır.

"Sentyabrda Serj Sarkisyan hakimiyyəti devrilə bilər"

Müxalifət.net xəbər verir ki, bu iddia ilə Ermənistan mətbuatı çıxış edib: "Sarkisyan özü də yaxşı anlayır ki, bu dəqiqə taleyi Moskvanın əlindədir. Onun sadəcə, seçim etmək şansı var. O, yaxşı başa düşür ki, Qarabağın Azərbaycana verilməsi və rusların burada yerləşdirilməsini qəbul etsə, heç kəsə cavab verə bilməyəcək. Həmçinin Bakıya ilkin mərhələdə bir neçə rayonun qaytarılması məsələsində tərəddüd etmə, artıq Moskva onun nazı ilə çox oynamaacaq. Çünki artıq Putinə indiki çətin zamanda konkret qərar və güvənə biləcəyi şəxslər lazımdır. Həmçinin Sarkisyan Nazarbayevin tələbinə uyğun olaraq Qarabağla arasında sərhəd-keçid məntəqəsi quraşdırılmalıdır. Bütün bunlar qarşısında Ermənistan çarəsiz vəziyyətdədir. Həmçinin Azərbaycan tərəfindən təzyiqlə gücləndirilməsi Sarkisyanı çıxılmaz vəziyyətə qoyub. Eləcə də rusların təsiri ilə bəzi müxalif partiyalar xeyli aktivləşiblər. Artıq aralarından bəziləri Sarkisyanı xalqı ayağa qaldırmaq üçün konkret zaman da veriblər. Bundan başqa isə Köçəryan yenidən Moskvanın rızasını alıb hakimiyyətə dönmək istəyir. İndi hər şey Sarkisyanın verəcəyi qərardan asılı olacaq. Əgər Rusiyanın istəkləri yerinə yetməsə, Sarkisyan hakimiyyəti bitəcək. Moskvanın istəkləri isə hamıya bəllidir".

A.SƏMƏDOVA

SAMİR

ABŞ-dan "din dərəsi"

ABŞ Dövlət Departamentinin rəhbəri Con Kerri dünya ölkələrindəki dini dözümlülük, tolerantlıq barədə hesabat xarakterli çıxış etdi. Şair Hüseyn Arif demişkən, "Oğru oğurluğu lənətə basıb". Qırğızistan, Özbəkistan, Türkmənistanla bağlı açıqlamalardan da görünür ki, C.Kerri əlinə verilən şeyi (türkün məsəli) oxumaqla məşğuldur. Azərbaycanla bağlı çıxış lap bədnam oldu, guya ölkəmizdə din sahəsində vəziyyət yaxşı deyilməmiş. Paho, görəsən hansı əsasla ABŞ belə bir iddia ilə çıxış edir? Ancaq diqqətimi çəkən bir məqam oldu. Dövlət katibi deyir ki, "Azərbaycanda dini təşkilatların qeydiyyatı ilə bağlı problemlər var". Məgər biz hər dini təşkilatı qeydiyyatı almırıq? Təbii ki, bu, ABŞ-ın siyasətinə cavab verir. Məsələn, iyrənc və terrorçu İŞİD dövlətini ABŞ yaratdı, İngiltərə də maliyyələşdirir. Vaxt var idi İŞİD-i yaradacaq dini təşkilatın qeydiyyatı üçün ABŞ dəridən-qabıqdan çıxırdı. Bu da nəticə. Dünyada o qədər radikal dini cərəyanlar var ki, biz onların yaratdıqları qurumları ölkəmizdə qeydiyyatla alsaq, uduzmarıq? Yoxsa daha ölkəmizdə radikal meyillər yaratmağa gücünüz çatmır deyə, indi də açıq şəkildə bəyanat verirsiniz?

Dünya ölkələrində dini təfriqələr, radikal şərait və dini zəmində münaqişələr yaratmaq üçün ABŞ-da 10-a yaxın xüsusi xidmət orqanı, institutlar fəaliyyət göstərir. Bu qurumlar istənilən ölkədə dini münaqişə yaratmaq üçün uzun müddət təhlillər aparır, milyonlar ayırır, böyük bir agent şəbəkəsi qurur. Özünü dünyanın ağbirçəyi kimi gözə soxmağa çalışan ABŞ ne üçün İraq, Suriya, Fələstin məsələsində günahsız insanlara kömək etmir və ya normal münasibət ortaya qoymur? Adıçəkilən ölkələrdə ABŞ-ın hərbi bazaları ilə vəhhabilərin hərbi bazaları yanaşı qurulur, terrorçu təşkilatların rəhbərləri öncə MKİ-nin, sonra "Mİ-6"-nın, daha sonra isə "Mossad"-ın agenti çıxır, yardımlar ABŞ dolları ilə alınır, müqəddəs Qurani-Kərim yalnız və yalnız ABŞ-da tərcümə və təfsir olunub yayılır.

ABŞ dünyada yeganə dövlətdir ki, bütün dövlətlərdə saysız-hesabsız dini cərəyanlar yaratmaqda israrlıdır və bu onun qarşısında bir məqsəddir, dövlət proqramıdır desək, daha doğru olar. Məgər dini-mizə vəhhabi damğası ilə ləkələyən ABŞ və İngiltərə deyilmi? Azərbaycan dünyada tək-tük dövlətlərdəndir ki, ölkəmizdə heç bir dini münaqişə yoxdur, bütün dinlərə, təriqətlərə eyni dərəcədə yanaşılır, hörmət olunur, hər bir kəsin vicdan azadlığı təmin olunur. Bunu ən gözəl bilən elə ABŞ-ın özüdür.

P.S. Mən arzu edirəm ki, dünyada bir dövlət ortaya çıxıb ABŞ-ın özünü öz hesabına salaydı. Ora da qiymət versinlər. Bu haqq onun əlindən alınsa, ABŞ başını itirəcək.

Müxalifətdə çürümə prosesi gedir

Partiyalararası cəkişmələr fonunda daxilə baş verən intriqalar müxalifət düşərgəsində parçalanmalara gətirib çıxarmaqdadır. Bu baxımdan demək olar ki, vəziyyətin dəyişməyəcəyi təqdirdə yaxın vaxtlarda əksər müxalifət partiyaları tarixin arxivinə atılmalı olacaq.

“Yurddaş” partiyasının sədri Mais Səfərli “Səs” qəzetinə açıqlamasında bildirdi ki, müxalifətin dağılma prosesi ilə üzlaşməsinin başlıca səbəbi liderlərin bir-birini qəbul etməməsi və böyük iddialarda olmalarıdır: “Uzun illərdə ki, müxalifət düşərgəsini təmsil edən partiya rəhbərləri Azərbaycanın siyasi səhnəsində mövcuddurlar. Ancaq bu illər ərzində müxalifət təmsilçiləri ortaya normal şəkildə bir fəaliyyət qoymayıblar. Bu da onlar tərəfindən aparılan yanlış siyasətin nəticəsidir. Yəni 20 ildən artıq müxalifətdə olan bu partiyalar siyasi arxivə doğru istiqamət götürüblər. Bir sözlə, müxalifət düşərgəsində olan partiyaların fəaliyyətsizliyi, ictimaiyyət tərəfindən dəstəklənməməsi, bütün seçkiləri uduza-uduza keçirməsi və eyni sədrlərin öz qoltuqlarında oturub qalmaları bu partiyaların özündə çürümə prosesi aparır. Müxalifət öz daxilində baş verənləri nə qədər ört-basdır etsə də, bu, özünü yenə də büruzə verir. Düşünürəm ki, müxalifət partiyalarında yenidən partiya quruculuğu həyata keçirilməlidir. Yəni həmin partiyaların daxilində demokratizm təmin olunmalıdır”.

M.Səfərlinin sözlərinə görə, böyük iddialar partiyaların bir araya gəlməsinə imkan vermir: “Ona görə də, müxalifət partiyalarına rəhbərlik edən sədrlərin şəxsi ambisiyaları o partiyaların qərarlarından üstün hesab edilir. Belə olan halda da, müxalifət partiyaları uzun müddət yaşaya bilməz. Məhz bu səbəblərə görə müxalifət partiyaları arxivə doğru addımlamaqdadırlar. Ümumiyyətlə, bu gün sanki müxalifət partiyaları bir-biri ilə mübarizə aparmaq üçün mövcuddurlar. Yeni müxalif partiyaların heç bir səmimiyyət qurumları yoxdur. Bütün bunlar müxalifətin məğlubiyyətini şərtləndirən əsas amillərdəndir”.

Partiya sədri müxalifətdaxili intriqalara əsaslanaraq bildirdi ki, partiya funksionerlərinin bir-birinə olan nifrət hissini aradan qaldırmaq qeyri-mümkündür: “Bu, birbaşa həmin partiya rəhbərlərinin ambisiyaları ilə bağlıdır. Yeni bu ambisiyalar bir-biri ilə ciddi şəkildə toqquşur və bununla da biri digərinə güzəştə getmir. Həmin partiyalarda ziddiyyətlər aradan qalxmayınca, o partiyalar arasında normal münasibətlərdən söhbət belə gedə bilməz. Ona görə də, müxalifətçilər tərəfindən yaradılan birliklər sonradan tez bir zamanda dağılır”.

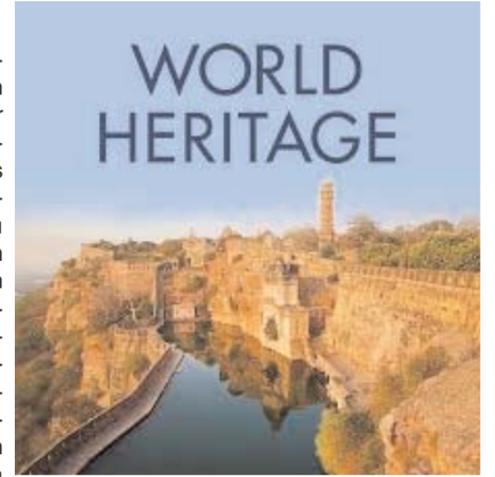
GÜLYANƏ

Dünyada məşhur olan “World Heritage” jurnalında Şəki şəhərinin tarixinə həsr olunmuş məqalə dərc edilib

Birləşmiş Millətlərin Elm, Təhsil və Mədəniyyət üzrə Təşkilatının (YUNESKO) Ümumdünya İrs Mərkəzinin rəsmi nəşri olan “World Heritage” jurnalının cari ilin iyun buraxılışında Şəki şəhərinin tarixinə həsr olunmuş məqalə çap olunub. Məqalədə Şəki şəhərinin qədim tarixi, zəngin maddi və mədəni irs nümunələri, regionda mövcud olan turizm infrastrukturunu haqqında geniş məlumat verilmiş, YUNESKO-nun Ümumdünya İrsinin ilkin siyahısında yer alan Şəki Xan Sarayı, eləcə də Kiş məbədinin tarixi arayıları yerləşdirilib.

Məlumat üçün qeyd edək ki, il-də 4 dəfə ingilis, fransız və ispan dillərində nəşr edilən dərginin hər buraxılışı təxminən 10 min nüsxədə çap edilir və Ümumdünya İrs Mərkəzinin üzvləri, YUNESKO-nun milli komissiyaları, ayrı-ayrı ölkələrin mədəniyyət və turizm nazirlikləri, ixtisaslaşmış turizm sərğiləri və fərdi abunəçiləri arasında yayılır. Nəşrin elektron versiyası isə Ümumdünya İrs Mərkəzinin elektron xidmətlərindən istifadə edilən 90 min ziyarətçiye göndərilir və hər ay 600 minə yaxın ziyarətçinin izlədiyi Ümumdünya İrs Mərkəzinin elektron ünvanında yerləşdirilir. Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Krallığının “PFD” şirkəti (Publications for Development) bu dərginin istehsalı və reklamın təşkili üzrə YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Mərkəzinin rəsmi tərəfdaşdır.

Qeyd etmək istəyirik ki, jurnalın iyun buraxılışı 15-25 iyun 2014-cü il tarixdə Qətər Dövlətinin paytaxtı Doha şəhərində keçirilmiş YUNESKO-nun Ümumdünya İrs Mərkəzinin 38-ci illik sessiyası üçün xüsusi olaraq nəşr edilib.

NƏZAKƏT

Zaman-zaman Azərbaycana qarşı ərazi iddiaları ilə çıxış edən ermənilər bu gün də ənənəvi ampulalardan çıxış edirlər. Amma etiraf etmək lazımdır ki, ndiki Ermənistan adlı dövlətin ərazisinin tarixi Azərbaycan torpaqları olması faktını vaxtilə lazımınca dünya ictimaiyyətinə çatdırmamışıq. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev çıxışlarında bu məsələyə aydınlıq gətirərək demişdir: “Tarix sübut etdi ki, hazırkı Ermənistan deyilən dövlətin ərazisi əzəli Azərbaycan torpaqlarıdır. Heç bir tarixçi, normal araşdırmaçı bunu inkar edə bilməz. Ermənilərin Azərbaycan ərazilərinə və bütövlükdə Cənubi Qafqaza gəlmə olduğu, çar Rusiyasının Qafqaza doğru istilaçılıq siyasətinin genişləndiyi vaxtlarda bu ərazidə onların heç bir dövlət qurumunun olmaması tarixçilər tərəfindən dəfələrlə sübuta yetirilib. Ermənilərin əsas məskənləri indiki Balkan yarımadası olub və sonralar onlar Kiçik Asiya yarımadasına gəliblər. XIX əsrin əvvəllərində Rusiyanın Qafqaza doğru genişlənməsi tədricən bu ərazilərə ermənilərin gətirilməsi, onların Azərbaycan torpaqlarında məskunlaşdırılması ilə müşayiət olunurdu”.

Erməni siyasətçiləri işğalçı olduqlarını etiraz etmirlər

İşğalçı Ermənistanın növbəti cəfəng iddiaları kəlbəcərlilərin işğal altındakı dedə-baba torpağında əsir götürülməsi və bu şəxsləri “kəşfiyyatçı”, “diversant” kimi təqdim etmələridir. Hətta işğalçı ölkənin Müdafiə Nazirliyi rəsmi açıqlama yayaraq guya həmin azərbaycanlı “diversantlar”ın Ermənistan ordusunun bir mayorunu və 37 yaşlı qadını öldürdüyünü bəyan ediblər. Azərbaycan Müdafiə Nazirliyi isə açıqlama verərək Ermənistanın iddiasının əsassız olduğunu

sübuta yetirib. Keçmiş erməni kəşfiyyatçı Vova Vardanov da Kəlbəcərdə saxlanılan şəxslərin Azərbaycan diversiya qrupunun üzvü olmadığını deyib. Onun sözlərinə görə, Şahbaz Quliyevin Kəlbəcərdə gəlməkdə məqsədi diversiya etmək olmayıb: “Onlar Kəlbəcərdə elə-belə gəliblər. O yaşda adamlar kəşfiyyatçı ola bilməz. Mən özüm də məşq edirəm, amma qarşı tərəfə kəşfiyyətə getməyə gücüm çatmaz. Yaş buna imkan vermir”.

Erməni hüquq müdafiəçisi, Qafqaz Sülhməramlı Təşəbbüslər Mərkəzinin rəhbəri Georgi Vanyan da Dilqəm Əsgərov və

doğmalarından və yaxınlarından üzr istəyirəm. İnanıram ki, hələ gec deyil və Azərbaycan rəhbərliyinin səyləri girovların taleyini müsbət həll edə bilər”.

Erməni hüquq müdafiəçisi onu da bildirdi ki, Ermənistan hakimiyyətinin iddiaları əsassızdır: “İşğal olunmuş ərazilər suveren Azərbaycanın torpaqlarıdır, azərbaycanlıların həmin ərazilərə keçməsinə və orada sərbəst hərəkət etməsinə qadağa qoyula bilməz. Ermənistan hakimiyyətinin iddia etdiyi kimi bu şəxslər heç bir dövlət sərhədini də pozmayıblar. Çünki işğal nəticəsində, qeyri-qanuni yolla “qurulmuş” qondarma rejimin

Erməni hüquq müdafiəçisi etiraf etdi

Georgi Vanyan: “Girovların ailəsindən üzr istəyirəm və Sarkisyanın beynəlxalq hüquq prinsiplərinə əməl etməsini istəyirik”

Şahbaz Quliyevin Kəlbəcərdə ermənilər tərəfindən girov götürülməsinə tənqidi münasibət bildirib. Erməni hüquq müdafiəçisi bildirib ki, rəsmi şəxslərin bəyanatları da daxil olmaqla, Ermənistanın, qondarma Dağlıq Qarabağ respublikasının informasiya məkanı Putin casuslarının fəaliyyət meydanıdır: “Burda nə siyasət, nə də maraqlar var. Girovların məsələsi isə dalana dirənmiş haldadır. İndiki vəziyyətdə mən vətəndaş səviyyəsində hüquqların müdafiəsi, həmçinin obyektiv araşdırma üçün heç bir imkan görmürəm”.

Georgi Vanyan, həmçinin, girovların ailəsindən üzr istəyib və məsələnin həllində Azərbaycan dövlətinin siyasətinin uğurlu olduğunu söyləyib: “Bu cür kəskin və heç bir ümid verməyən bəyanatlara görə, mən Dilqəm Əsgərovun, eləcə də Şahbaz Quliyevin

nəzarətindəki torpaqlar BMT tərəfindən təmin Azərbaycan Respublikasının ərazisi-dir. Erməni xalqı artıq Sarkisyanın xalqına etdiyi bu cəlladlığı dözə bilmir. Onunu hakimiyyətdən gətməsinin vaxtıdır”.

Özünü azərbaycanlı kimi qələmə verən “hüquq müdafiəçisi” Leyla Yunus erməni qədər də olmadı

Lakin bu gün Azərbaycanda elə hüquq müdafiəçiləri də var ki, həmin ermənilərin hüquqlarını qoruyur, onların Azərbaycana geri dönmələri üçün fəaliyyət göstərirlər. Bu baxımdan özünü azərbaycanlı kimi qələmə verən “hüquq müdafiəçisi” Leyla Yunus er-

məni qədər də olmadı. Hələ bu günə kimi bir dəfə də olsun bu məsələyə münasibət bildirməyib. Bu günlərdə azərbaycanlı hüquq müdafiəçiləri ermənilərin girov götürdüyü azərbaycanlılarla bağlı BMT-yə müraciət edərkən Leyla Yunus bu müraciətə qoşulmayıb. Bu barədə Diləmə Əliyeva adına Qadın Hüquqları Müdafiə Komitəsinin rəhbəri, hüquq müdafiəçisi Novella Cəfəroğlu bildirdi. Onun sözlərinə görə, Sülh və Demokratiya İnstitutunun rəhbəri Leyla Yunus müraciətə qoşulmayıb və görünür, Leyla Yunus bununla ermənilərə sadıqlığını nümayiş etdirmək istəyib.

Qeyd edək ki, Azərbaycan hökumətinə qarşı tənqidləri ilə seçilən L. Yunusun ümumiyyətlə bu məsələyə mövqə bildirməməsi suallar yaradır. Çünki onunla bağlı ermənilərlə işbirliyi səpkili xəbərlər tez-tez gündəmə gəlir. Sonuncu dəfə ermənilərlə təmaslarda ittiham olunan jurnalist Rauf Mirqədirərovun işi üzrə də L. Yunus əsas simarqan idi. Onun “xalq diplomatiyası” adı altında erməni həmkarları ilə müxtəlif layihələr həyata keçirdiyi faktıdır. Buna ən dəqiq nümunə kimi Ermənistanın hüquq müdafiəçisi Laura Bağdasaryanla birgə təsis etdikləri www.publicdialogues.info saytını göstərmək olar.

Göründüyü kimi, hər zaman xarici anti-Azərbaycan qüvvələrə əl verib ölkəmizə qarşı tənqibət həyata keçirməkdən əl çəkməyən, əldə olunan uğurlara qara yaxmaqdan usanmayan “hüquq müdafiəçisi” bununla bir daha simasını ortaya qoyur. Çünki xarici ermənipərəst havadarlarından aldığı qrantlar müqabilində üzünə düşən “öhdəlikləri” yerinə yetirir. Ancaq satqıncılıq, böh-tan, qarayaxmalar və digər çirklilərlə vəsait əldə etmək heç kimə xoşbəxtlik gətirməyib.

R.HÜSEYNOVA

Mədəniyyətlərarası dialoq və islam dininin vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlətdə rolu

Ulu Öndər Heydər Əliyev islam dininin əsrlər boyu azərbaycanlıların mənəviyyatının əsasını təşkil etdiyini və müsəlmanların dünyada layiqli yer tutduğunu təmin etdiyini göstərərək deyirdi: "Biz demokratik, dünyəvi, sivilizasiyalı dövlət quraraq, bütün bəşəri dəyərlərdən istifadə edərək, ümumbəşəri dəyərlərin xalqımız üçün və milli mentalitetimiz, mənəviyyatımız üçün uyğun cəhətlərini götürüb tətbiq edərək heç vaxt dinimizdən, dini adət-ənənələrimizdən ayrıca bilmərik və imtina da edə bilmərik".

Müstəqil Azərbaycan Respublikasını islama etiqad edən azərbaycanlıları müsəlman aləminin və ümmətinin tərkib hissəsi hesab edən, milli, dini, mənəvi ənənələrimizin möhkəmlənməsinin zəruriliyini göstərən Ulu Öndər vətəndaş cəmiyyəti quruculuğu gedişində gənc nəslin milli kökə sadıqlığını xüsusi qeyd edir: "Hər bir gənc öz kökünə sadıq olmalıdır, milli kökünə, mənəvi kökünə sadıq olmalıdır. Bizim o kökümüz çox sağlam kökdür və biz onunla fəxr edə bilərik. Hər bir gəncin həyatda uğurla yaşaması üçün kökünə sadıqlığı ən əsas amildir... Eyni zamanda, ümumbəşəri, dünyəvi dəyərlərdən səmərəli istifadə etmək, onları öz mənəvi dəyərlərimizlə birləşdirmək bizim əsas vəzifələrimizdən biridir. Bunların hamısını bilmək, bu vəzifələri ağılla, zəka ilə həyata keçirmək lazımdır. Bax, buna görə də bizim milli-mənəvi dəyərlərimizin ümumbəşəri dəyərlərlə sintezi, birləşdirilməsi xalqımızın mənəviyyatını zənginləşdirib və bundan sonra da zənginləşdirəcəkdir. Bu, gələcək üçün bizim strateji yolumuzdur".

Ulu Öndərin layiqli siyasi varisi ölkə Prezidenti İlham Əliyev bu strateji yolu uğurla davam etdirir, vətəndaş cəmiyyəti və hüquqi dövlət quruculuğunu sürətlə irəlilədir, ölkədə və xaricdə mənəviyyətlərin və dinlərin dialoqu və islamın dini və dünyəvi dəyərlərini yüksək səviyyədə inkişaf etdirir.

Rasim Quliyev göstərir ki, vətəndaş cəmiyyəti müxtəlif sivilizasiyaların, dinlərin, mülki kulturalizmin, konsepsiya, əməkdaşlığın hökm sürdüyü bir cəmiyyətdir. Məlumdur ki, vətəndaş cəmiyyətinin liberal, radikal, demokratik, marksist və sosial-demokratik modelləri mövcuddur. Müasir Azərbaycan Respublikası bu modellərdən bəzilərdən imtina etmiş (marksist model) digər modellər, xüsusən, liberal-demokratik vətəndaş cə-

miyyətinin quruculuğu yolundadır. Müsəlman dünyasında öz yeri və rolu olan Azərbaycan müxtəlif dinlərin, regionların, hətta islamın müxtəlif cərəyanlarının və xüsusiyyətlərinin kəsişməsində və əhatəsində yerləşməsidir. Azərbaycan əsasən şiəliyin hökm sürdüyü İraqın, sünni cərəyanının hakim olduğu Türkiyənin, müxtəlif dinlərin - islam, xristian və s. dinlərin qovuşduğu Rusiyanın və müsəlman ərəb dünyasının əhatəsində yerləşir. Azərbaycanda həm də müxtəlif etnik və dini mədəniyyətlər mövcuddur.

Tədqiqatçılar müstəqilliyin ilk dövrlərində Azərbaycana müxtəlif radikal islam cərəyanlarının nüfuz etdiyini göstərirlər. ATƏT-in Bakı ofisinin nümayəndəsi Hema Koteça Azərbaycana islamın Türkiyə (islamın dünyəvi modeli), Səudiyyə Ərəbistanı cərəyanı ("vahabizm") və İran təsirini (şiəlik) qeyd edir. Təəssüf ki, onun hazırladığı "İslam və etnik mənsubiyyətlər: Azərbaycanda təşəkkül tapan tendensiya və təzadlar" adlı hesabatı ziddiyyətli və birtərəfli fikirlərlə doludur.

Azərbaycan dünyəvi, hüquqi dövlətdir, din dövlətdən ayrılır, ölkədə etiqad azadlığı hökm sürür. İslam Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında, vətəndaş cəmiyyətində mühüm rol oynayır. Vətəndaş cəmiyyətində islamın rolunu tədqiq edən R.Həsənov yazır: "İslam Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında bir sıra müsbət rola malikdir. Birincisi, islam cəmiyyətinin birləşməsinə təmin edir. Bunu onunla izah etmək olar ki, respublikada siyasi islam yoxdur, digər tərəfdən ölkəmizdə bütün dinlər dinc-yanaşı yaşayaraq, cəmiyyətin birliliyinə təminat verirlər. Bu, dünya ictimaiyyətində Azərbaycana müsbət imic qazandırır. İkincisi, islam həm də siyasi sabitlik amili kimi çıxış edir. İnstitusional islamın dövlətə loyallığı, dövlətin dini radikalizmə qarşı ciddi tədbirlərin ölkədə vətəndaş cəmiyyəti-

nin əsaslarının möhkəmlənməsinə səbəb olur. İslam sekulyar dövlətdə dini-mədəni və məişət sahələrilə məhdudlaşır".

Professor İ.Məmmədov islahatın modernləşməsindən bəhs edərkən modernləşmənin də vaxtilə dünyəvi millətçiliyə, islamın mədəniyyət və mənəviyyat sahəsinə çevrilməsinə səbəb olduğunu göstərir. O, ölkə üçün modernləşdirici imkanlara və Azərbaycan islamına vətəndaş cəmiyyətində təhlükənin gizləndiyini də qeyd edir və bu təhlükənin güclü dövlət sayəsində aradan qaldırıldığını diqqətə çatdırır: "Vətəndaş şüuru isə bu aspektdə dövlət hakimiyyətinin güclü mərkəzləşdirilməsini zəruriləşdirir".

Vətəndaş cəmiyyətində dinlərarası, mədəniyyətlərarası dialoqun zəruriliyindən bəhs edən professor R.Asanova bu barədə geniş tədqiqatlar aparmışdır. "İslamın dialoji potensialı" haqqında müəllif aşağıdakı ümumləşdirmələri diqqətə çatdırır. Müasir dövrdə bəşəriyyətin qlobal vəhdəti formalaşmaqda, prinsiplə baxımdan yeni dünya nizamı təşəkkül tapmaqdadır. Vahid bəşəri tale, bəşəri məsuliyyət və bəşəri mədəniyyət problemi bir tərəfdən müxtəlif xalqların özünü təşəkkül tapmaqdadır. Vahid bəşəri tale, bəşəri məsuliyyət və bəşəri mədəniyyət problemi bir tərəfdən müxtəlif xalqların özünü təşəkkül tapmaqdadır. Vahid bəşəri tale, bəşəri məsuliyyət və bəşəri mədəniyyət problemi bir tərəfdən müxtəlif xalqların özünü təşəkkül tapmaqdadır.

Hər bir xalqın mədəniyyətinin spesifik xüsusiyyətləri olduğundan bütün zamanlar və bütün xalqlar üçün eyni, yekcins olan mədəniyyətin olması qeyri-realdır. Mədəniyyətdə özəl spesifikliyi təmin edən başlıca faktlardan biri də dindir. İslam mədəniyyəti VII əsrdən başlayaraq təşəkkül tapmış, islam dininə dayaqlanan mənəvi-mədəni, sosial-siyasi, hüquqi və s. dəyərlər sistemidir. İslam mədəniyyəti ailəsinə mənsub olan xalqlar həm bu sistem çərçivəsində öz milli mədəniyyətlərini inkişaf etdirmiş, həm də milli-dini-dünyəvi

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "Vətəndaş cəmiyyəti, hüquqi dövlət quruculuğu" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

müstəvidə onu zənginləşdirmişlər. İslam mədəniyyətinin dünya və Avropa mədəniyyətinə təsiri bütün istiqamət və səviyyələri (siyasət, iqtisadiyyat, ticarət, elm, fəlsəfə, ədəbiyyat, incəsənət, arxitektura və s.) əhatə etmişdir. R.Quliyevin fikrincə, Azərbaycanın mədəniyyət tarixinin dindən ayrı təsəvvür edilməsi qeyri-real və qeyri-elmi fikir kimi qəbul edilə bilər. İslamaqədərki qədim Azərbaycan mədəniyyətindən tutmuş müasir müstəqil reallığımıza qədər islamın mədəni mentalitetimizi formalaşdıran əsas amil olması göz qabağındadır.

Qloballaşma, dünya mədəniyyətinə inteqrasiya, dinlər və mədəniyyətlərarası dialoq prosesinə cəmiyyətimizin sosial-mədəni reaksiyası, mənəvi-əxlaqi dəyərlərimizin dirçəldilməsi kimi qanunauyğun bir meyili doğurmuşdur. İslamın yalnız zahiri görünən və qəbul edilən atributları ilə paralel olaraq, onun həqiqi mədəni-mənəvi normalar sistemi kimi mahiyyətinin dərk edilməsi, dinimizin əsrlərin və ölkələrin sərhədlərini hansı dəyərlərin əzəməti ilə aşma bilməyə qadir olması haqda aydın təsəvvürlər yaradılmasını aktual məsələyə çevirir. Ümumbəşəri, qlobal dəyərlərin və prinsiplərin reallaşdırılmasında "islam faktoru"nun Qərbdə formalaşmış yanlış stereotip kimi deyil, dialoq, tolerantlıq, əməkdaşlıq, kompromis kimi təməl müddəaları mənasında başa düşülməsi qlobal ünsiyyətin potensial mexanizmi kimi qiymətləndirilməsinin vaxtı çatmışdır.

İran İslam Respublikasının eks-prezidenti M.Hatəmi islam, dialoq, vətəndaş cəmiyyəti kitabında göstərir ki, sivilizasiyaların dialoqu mədəni qarşılıqlı təsir "mədəniyyətlərin qarşılıqlı zənginləşməsi", "mədəni hökmrən-

liq" anlayışlarından fərqlidir. Dialoq tərəflərin özünəməxsusluğuna, mədəniyyət və ideologiyaların bütövlüyünə və toxunulmazlığına hörmətdir: "Yalnız bu halda dialoq sülhə, təhlükəsizliyə və ədalətə doğru ilk addım ola bilər".

Azərbaycan Respublikası müstəqilliyini bərpa etdikdən sonra vətəndaş cəmiyyəti hüquqi dövlət quruculuğu yoluna qədəm qoydu, ölkədə milli kökə, milli-mənəvi dəyərlərin islama qayıdışı baş verdi. Bu sahədə Ulu Öndər Heydər Əliyevin əvəzsiz xidməti oldu. O, çıxışlarının birində demişdir: "İslam dini bizim doğma dinimizdir. Xalqımızın milli-mənəvi dəyərləri, dinimizin adət-ənənələri və dəyərləri - hamısı birlikdə bizim milli sərvətimizdir... Bizim ənənələrimiz, mənəvi, milli, dini dəyərlərimiz ölməzdir və bundan sonra da yaşayacaqdır. Biz, bizim nəsəl, hamımız birlikdə - indi yaşayan insanlar xoşbəxtliklər ki, bu günə gəlib çatmışıq, bizim müstəqil ölkəmiz, müstəqil dövlətimiz var, öz taleyimizin sahibiyik, dini, mənəvi, milli adət-ənənələrimizi bərpa etmişik və daha da geniş təbliğ edirik".

Sivilizasiyalı inkişaf yolu, dünyəvi dövlət quruculuğu yolunu Ulu Öndər belə səciyyələndirirdi: "Ümumiyyətlə, bilin, - biz Azərbaycanda demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət qururuq. Bu, müstəqil Azərbaycanın gələcək yolunun ana xəttidir, indiki ifadə ilə desək, strateji yolumuzdur. Çünki bu, xalqımızın gələcəyi üçün ən düzgün və xalqımızı səadətə aparan ən ağıllı yoldur. Biz bu yolu seçmişik və bu yolla gedirik".

Vahid Ömərov,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

B a ş s a ğ l ı ğ ı

Millət vəkili Arif Əşrəfov YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Qaradağ rayon təşkilatı adından Aydın Hüseyinov YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Xaçmaz rayon təşkilatı adından Nazim Ağayev YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Biləsuvar rayon təşkilatı adından Kamil Mirzəyev YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Tərtər rayon təşkilatı adından Ramiz Şabanov YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Qazax rayon təşkilatı adından Həmid Pənəhov YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Qobustan rayon təşkilatı adından Füzuli Gülləliyev YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Sabunçu rayon təşkilatı adından Mehriban Abasquliyeva YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

***

YAP Kürdəmir rayon təşkilatı adından Ağəli Kərimov YAP İcra katibinin müavini, millət vəkili Siyavuş Novruzova bacısı

Mələknisə Əliyevanın

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

Azərbaycan Dövlət Teleradio Şirkəti Qapalı Səhmdar Cəmiyyətinin Səid Rüstəmov adına Xalq Çalğı Alətləri Orkestrinin kollektivi Rövnaq Həsənova atası

İmran Həsənovun

vəfatından kədərliyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir

Allah rəhmət eləsin!

SƏS

Son səhifə

1 avqust

“Qarabağ” dan möhtəşəm qələbə!

UEFA Çempionlar Liqasında III təsnifat mərhələsinin ilk oyunları keçirilib. Qitənin ən nüfuzlu klub turnirində ölkəmizi təmsil edən “Qarabağ” da III təsnifat mərhələsində növbəti sınağına çıxıb. Qurban Qurbanovun komandasının rəqibi Avstriya çempionu “Zalsburq”dur. Tarixində ilk dəfə Çempionlar Liqasında mübarizə aparan Ağdam təmsilçisinin güclü rəqibinə necə müqavimət göstərəcəyi maraqla gözlənilirdi. Oyuna erkən qolla başlayan “Qarabağ” fasiləyə üstün yollanıb. İkinci hissədə qapısında qol gören son Azərbaycan çempionu qələbə qolunu vurmağa müvəffəq olub - 2:1. Qələbə qolunun müəllifi Reynaldo iki dəqiqə sonra birbaşa qırmızı vərəqə ilə meydanı qovulub. Qeyd edək ki, bu komandalar arasında cavab görüşü avqustun 6-da, Avstriyada keçiriləcək.

Şenol Günəş transfer üçün Bakıya gəldi

Türkiyənin “Bursaspor” klubunun baş məşqçisi Şenol Günəş Bakıya gəlib. Qol.Az-ın Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, təcrübəli mütəxəssis Avropa Liqasının III təsnifat mərhələsinin ilk oyunu çərçivəsində keçirilən “Neftçi” - “Çixura” matçını stadiondan canlı izləyib. Türkiyəli mütəxəssisin Bakıya gəlişi səbəbsiz deyil. Yeni mövsüm üçün komandasının heyətini gücləndirməyi planlaşdıran Ş.Günəşin həm “Çixura”, həm də “Neftçi”də transfer etmək istədiyi futbolçuların olduğu iddia edilir. Türkiyə millisinin sabiq baş məşqçisinin “Neftçi”dən Karlos Kardoso, Bruno Bertuççi və Kaue Sesiyo da Silvanı bəyəndiyi bildirilir.

“Qarabağ” UEFA-nın manşetində

UEFA Çempionlar Liqasının üçüncü təsnifat mərhələsinin ilk oyununda “Qarabağ”ın qələbəsinə yüksək qiymət verilib. Qol.Az-ın xəbərinə görə, Ağdam təmsilçisinin 2:1 hesablı qələbəsi Avropanın ali futbol qurumunun rəsmi saytında baş xəbər kimi verilib. Yazıda “Qarabağ”ın, eləcə də dünən ÇL-in üçüncü təsnifat mərhələsində öz meydanında Rusiya “Zenit”ini 1:0 hesabı ilə məğlub edən Kipr AEL-inin qələbələri gecənin sürpriz nəticələri kimi dəyərləndirilib. Bundan başqa, “Qarabağ” - “Zalsburq” oyununa ayrıca yazı da həsr edilib. Yazıda Qurban Qurbanovun komandasının Avstriya təmsilçisinə şok yaşatdığı bildirilib.

“Beşiktaş” “Feyenoord” un “dərsini verdi”

UEFA Çempionlar Liqasının III təsnifat mərhələsinin ilk oyunlarına yekun vurulub. Qol.Az-ın məlumatına görə, təmsilçimiz “Qarabağ”ın oyunu ilə yanaşı daha 11 qarşılaşma baş tutub. Türkiyənin “Beşiktaş” klubu səfərdə “Feyenoord” un (Hollandiya) qonağı olub. Bu görüşdə 2:1 hesabı ilə qalib gələn İstanbul təmsilçisi cavab matçı öncəsi üstünlük qazanıb. Digər oyunlara gəlincə Rusiyanın “Zenit” klubu Kiprdə AEL komandasına 0:1 hesabı ilə udubuz. “Seltik” (Şotlandiya) isə Polşada “Legiya”ya böyük hesabla məğlub olub - 1:4. Qeyd edək ki, komandalar arasında cavab qarşılaşması avqustun 6-sı və 7-də oynanılacaq.

Türkiyə mətbuatı “Qarabağ” dan yazdı

Ağdamın “Qarabağ” futbol komandasının UEFA Çempionlar Liqası yarışlarının üçüncü təsnifat mərhələsi çərçivəsində Avstriyanın “Zalsburq” klubuna ilk oyunda qalib gəlməsi dünya mətbuatının diqqət mərkəzindədir. AzərTAc xəbər verir ki, Türkiyənin “Cümhuriyyət” qəzetinin internet sahifəsində “Qarabağ” dan tarixi zəfər” adlı yazı yerləşdirilib. Yazıda “Qarabağ”ın bu uğuru ilə ilk dəfə bir Azərbaycan komandasının UEFA Çempionlar Liqası yarışlarının üçüncü təsnifat mərhələsində qələbə sevinci yaşadığı qeyd olunub. Məqalədə bildirilib ki, Ağdamın Ermənistanın işğalı altında olması səbəbindən klub ev oyunlarını illərdir Bakıda keçirir.

“Karyeramı bitirməyi düşünmürəm”

“Atletiko Mineyro” klubundan ayrılan Ronaldinyo gələcək karyerası haqda danışdı. Qol.Az-ın xarici KİV-lərə istinadən verdiyi məlumata görə, 34 yaşlı futbolçu karyerasını başa vurmaq haqda düşünmədiyini bildirib: “Hələ ki, karyeramı bitirmək haqda düşünmürəm. Hazırda menecerim klublarla danışıqları davam etdirir. Növbəti həftədən gələcək karyeram haqda düşünəcəm. Telefonlarıma gələn zənglərin ardı-arası kəsilmir. Ancaq bir qədər istirahət etmək istəyirəm”.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavirləri:

**Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov**

**Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 32.**

Şəhadətname: № 022492

http://www.ses-news.az

http://www.sesqazeti.az

E-mail: ses@sia.az

Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Buraxılışa məsul: Mətləb Salahov

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet “Səs” in komputer mərkəzində yığılır, səhifələnilir.
“Azərbaycan” nəşriyyatında çap olunur

Qəzetdə AzərTAc, SİA, APA və AZADİNFÖRM informasiya
agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

**Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 5500**